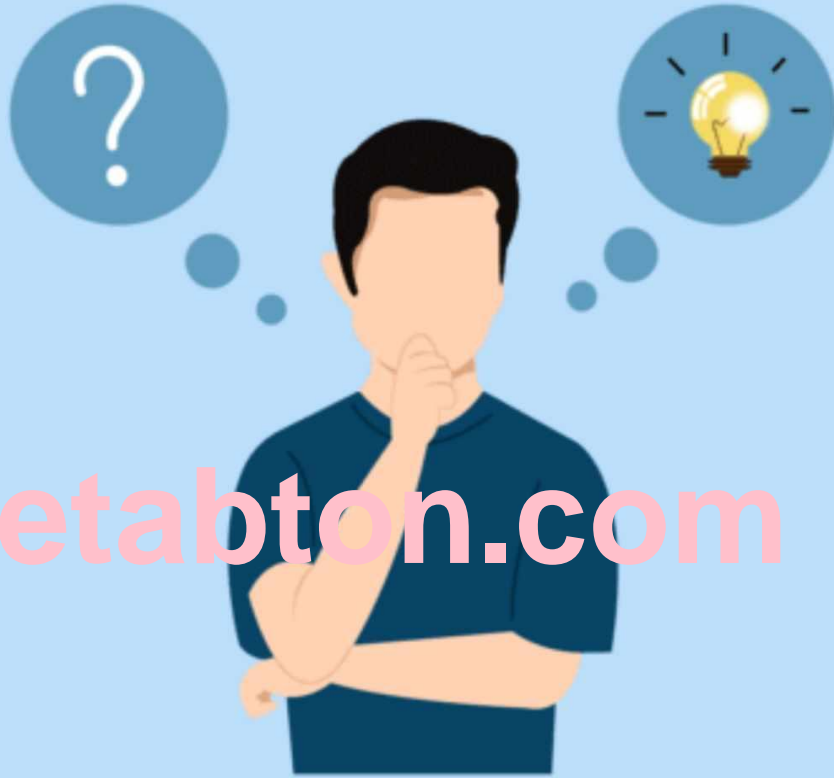

ننگونكي پوښتنې او ځوابونه

طبي، ساينسي، جغرافيايي، ټولنيز او ذهني

Ketabton.com

ژباړه اورا ټولونه: محمود حميدزی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دکتاب پیژندپاڼه

نوم: ننگوونکي پوښتنې او ځوابونه

ژباړه او راټولونه: محمود حمیدزی

تایپ او دپاڼوډزاین: محمود حمیدزی

دپوښتنې ډیزاین: مسلم اڅکزی

دخپريدونیته: ۳۰۴ ۵۱ ش

یادونه: ددې کتاب دچاپ حقوق دژباړن سره خوندي دي، دکتاب

همدا پي ډي ايف بڼه بيله بدلونه هرڅوک خپرولی سي دچاپ

اوبدلون حق يې څوک نه لري!

دژباړن خپاره سوي اثار، کتابونه

دژباړن خپاره سوي اثار

دژباړن خپاره سوي اثار

۱} يه سمندر کی دملغرو لتون}

ټولنيزی ستونزی او دحل لاری یی

دفکرونو جوړښت او هغوی ته وده ورکول

۲}رون سیند}

لومړۍ شعري ټولگه

۳ په کایناتو کې دقرآنکریم علمی معجزی 3

د زرو څخه درکهکشانونو د الله جل جلاله مخلوقات

۴ دانسان په بدن کې دقرآن کریم علمی معجزی 4

دانسان دبن دحجرو څخه درنسجونو دنسجونو څخه درغړو دغړو څخه (در بدن پورې: هر اړخیز طبی مالومات او د عقدي دلا کروړ کولو درسونه

۵ {دالماسو پند}

دیبنتومتلونو د ویلوځایونه او علتونه

۶ {ژور اندونه}

دویمه شعري ټولگه

۷ {په ژوند کې دبرياليټوب 50 رازونه }

۸ {څنگه ژوند وکړو }

دنړۍ دپوهانو او برياليو وگړو دسلگونو ویناوو ژباړه

۹ {خوږۍ خبری }

لنډکی شعرونه او ادبي ټوټی

۱۰ {ننگوونکی پوښتنی او ځوابونه }

سلگونه طبی، ساینسی، جغرفیوي، بیولوژیکي، ذهني او ټولنيزی پوښتنی

دژباړنه خبرئ

ز مور ژوند کي بيلابيلي پوښتني ز مور مخته راځي، کله ز مور دهغوي
خوابونه زده وي او کله نه خو: پوښتني ځکه اړيني دي چي مور دي ته
هڅوي چي کتابونه ولولو او ز مور سره سته پوښتونو ته خوابونه وموندو!

ز مور، ز مور دمسلک اړوند پير څه زده وي او دهغوي په اړه مالومات
لرو، مگر که مور په هر برخه کي مالومات نه وي لوستلي،

مور به ونه سو کولی په هر برخه کي مالومات ولرو،

بڼه نو ما هم دا بڼه وگڼل چي د اړينو علومو ځيني پوښتني راغوندي او
ستاسو درنو لوستونکو سره يي ديوي ټولگي په بڼه شريکي کړم، ترڅو
ز مور اوستاسوپه سته مالوماتوکي لانور مالومات پيرسي!

ستاسو څخه هيله کوم چي په يادوپوښتونو او خوابونو بسنه مه کوي بلکي:
ديادو پوښتونو اړوند لادير مالومات لاسته راوړئ او لا پير کتابونه
ولولئ: ترڅو د علم پوهي سمندر کي مو لانوري ځلانده او برينندوکي
ملغري موندلي وي!

ننگونکي پوښتنې

او ځوابونه

۱ پوښتنه: دلمر دسطحي، مخ دتودوخي درجه څومره ده؟

۲ ځواب: تخمين ۶ميليون سانتي گريد درجي ده .

۳ پوښتنه: دلمر دمرکز دتودوخي درجه څومره ده؟

ځواب: تخمين ۲۰ميليونه سانتي گريد درجي ده.

پوښتنه: آيا په فضا کي داسي ستوري سته چي رڼا او تودوخه يي دلمر څخه لږه وي؟

ځواب: هو داسي ستوري سته چي رڼا او تودوخه يي دلمر څخه ۰.۰۵زره برابر لږه ده.

۴ پوښتنه: دعين القط ستوري چاودنه په کوم کال رامنځته سول؟

ځواب: دا يو ستوري دئ چي چاودنې يي گلاب ته ورته شکل غوره کړ او شاوخوا يي د پانو په شان زرغوني وړانگې خپرې کړي؛ دچاودنې انځور يي ساينس پوهانو په ۱۹۹۰ ميلادي کال کي واخيست.

۵ پوښتنه: که دهوا فشار لمنځه ولاړسي څه به راپيښ سي؟

ځواب: سخت دکلمو دردونه دتنفسي لارو دردونه دغوږونو او بندونو دردونه به راته پيښ سي.

او ځوابونه

ننگونکي پوښتنې

۶ پوښتنه: هغه فشار چې دمخکي په تل کي شتون لري څومره دی؟

ځواب: دمخکي دتل فشار دمخکي دمخ د هوا، اتموسفیر د فشار څخه دري لکه او شپږسوه میلیونه ځلي ډېر دی.

۷ پوښتنه: دهغه نیټروني ستوري فشار چې مخکي لکه لمر دومره وو او ورسته یې قطر ډېر فشار له عمله یواز ۱۴ کیلومترو ته راټیټ سوی فشار یې څومره دی؟

ځواب: دهغه فشار د اتموسفیر د فشار یو میلیون، میلیون، بیلین برابر دی.

۸ پوښتنه الماس د څومره فشار لاندې جوړیږي؟

ځواب: الماس د څلور میلیونه پاسکاله فشار د پیاوړتیا هومره فشار باندې سره تخته سوي یا درهغه لاندې جوړ سوی دي.

۹ پوښتنه: صنعتي الماس څنګه جوړیږي؟

ځواب: عادي سکرو ته ۲۰۰ درجې حرارت او د اتموسفیر د پنځه زره بربر فشار هومره ترکم ورکړي ترڅو یوه ماده چې په صنعتي الماسو مشهوره ده تري لاسته راسي.

۱۰ پوښتنه: دمخکي څخه در واسه د ټولو ليري کشف سوی کهکشان څه نومیږي؟

ځواب: MACS-0647JD.

او خوابونه

ننگونکي پوښتنې

۱۱ پوښتنه: دمخکې په هسته کې څشي شتون لري؟

ځواب: مایع یا بهیدونکي لاروا، ایش فشانې مواد.

۱۲ پوښتنه: که حیوان یا انسان اکسیجن تنفس کړی په څشي بدلیري؟

ځواب: په کاربن ډای اکساید.

۱۳ پوښتنه: که نباتات اکسیجن تنفس کړي په څه شي بدلیري؟

ځواب: بیرته په طبیعت کې په اکسیجن بدلیري.

۱۴ پوښتنه: دلمریز او سپورمیز کال ترمخ توپیر څو ورځې دی؟

ځواب: دلمریز او سپورمیز کال ترمخ توپیر ۱۰،۸۷۵۱۳۷ ورځې دی.

دغه لس عشریه څو ورځې سپورمیز کال دلمریز کال څخه کم دی.

۱۵ پوښتنه: ۳۰۰ لمریز کلونه څو سپورمیز کلونه کیږي؟

ځواب: ۳۰۹ کاله کیږي.

۱۶ پوښتنه: دانسان بدن ځینی دفاعي پوځیان په کوم حربي پوهنتون کې

روزل کیږي دیوهنتون او پوځیانو نوم واخلي؟

ځواب: دیوهنتون نوم یې تایموس غده ده او زدکریالان پوځیان یې ټي

سیل، لمفوسایټونه دسپینو کرویاتو برخه ده.

او ځوابونه

ننگونکي پوښتنې

۱۷ پوښتنه: او که ټي سيل، لمفوسايټونه د ټايموس د پوهنتون په ازموينه کي ناکمه سي، سزا يې څه شي ده؟

ځواب: مرگ.

۱۸ پوښتنه: د شيدو لارې آسمان ټولگه کي څو ستوري شتون لري؟

ځواب: تخمين ۳۰۰ ميليارده څخه در ۲۰۰ ميليارده ستوروپوري.

۱۹ پوښتنه: دمځکي حجم څومره دئ؟

ځواب: ۱ ميليون كيلومتره مكعبه.

۲۰ پوښتنه: لمر نسبت مځکي ته څومره لوی دئ؟

ځواب: ۱۳۰۰۰۰۰ ډيرلس لکه واري.

۲۱ پوښتنه: لمر دمځکي څخه څو كيلومتره ليري دئ؟

ځواب: ۱۵۰۰۰۰۰۰۰ يوسلوپنځوس ميلیونه كيلومتره ليري دئ.

۲۲ پوښتنه: منكب الجوزا ستوری د لمر څخه څومره غټ دئ؟

ځواب: تقريباً لس ميلیونه واري.

۲۳ پوښتنه: په يو کال کي رڼا څومره فاصله وهي؟

ځواب: ۱۰ زرره ميليارده كيلومتره.

او ځوابونه

ننگونکي پوښتنې

24 پوښتنه: سپورمي دمځي څخه څومره ليري ده؟

ځواب: يوه نوري دقيقه.

25 پوښتنه: زمونږ دلمريز نظام قطر څومره دی؟ ځواب: تقريباً ۱۳ نوري
ساعته

26 پوښتنه: ترټولو نژدي ستوري زمونږ څخه څومره ليري دی؟

ځواب: ۴ نوري کاله.

27 پوښتنه: که موږ يادسوي ستوري ته دمځي په يوه وسيله کي
سفرپيل کړو څو کاله وخت به ونيسي؟

ځواب: ۵۰ ميليونه کاله.

28 پوښتنه: څو کاله مخکي دمځي ټولې لويې وچې سره مېنډي وې؟

ځواب: شل ۲۰ ميليونه کاله مخکي.

29 پوښتنه: کله چې دمځي لويې وچې ديوبل سره مېنډي وې هغوی ته
بي څه ويل؟

ځواب: پنځيا.

30 پوښتنه: مخکه پوهانو دمځي طبقه بندي څنگه کړې ده؟

ځواب: لومړی دلوبو کلکه برخه ۲ کلکه برخه ياوچه ۳ پوگه برخه ۴ پورتنی
پوښ ۵ کورنی پوښ ۶ باندنی پوښ، هسته ۷ کورنی پوښ يا هسته.

ننگونکي پوښتنې

او ځوابونه

۳۱ پوښتنه: مخکە څو برخي، پرونه لري؟

ځواب: دوه، لومړی دمخکي قشر دويم دمخکي هسته.

۳۲ پوښتنه: دمخکي قشر پر څو طبقو ويشل سوی دی؟

ځواب: پر درو طبقو، لومړی رسوبي طبقه، دويم گرانيتي طبقه، دريم بزالتي طبقه.

۳۳ پوښتنه: دمخکي رسوبي طبقه دکوم ځايه پيليري؟

ځواب: دڅو سانتي متر څخه پيل او در ۱۵ کيلومترو پوري دوام لري.

۳۴ پوښتنه: گرانيتي طبقه دڅو کيلومتر څخه پيليري؟

ځواب: د ۱۰ يا ۱۵ کيلومترو څخه پيل در ۴۰ کيلومترو پوري.

۳۵ پوښتنه دگرانيتي طبقي داخري پولې تودوخه څومره ده؟

ځواب: د ۱۰۰۰ سانتي گريد درجو څخه لوړه ده.

۳۶ پوښتنه بزالتي طبقه دڅو کيلومتر څخه پيل ده؟

ځواب: تقريباً ۸ يا ۴۰ کيلومترو څخه پيل او در ۷۰ کيلومترو پوري رسيري.

۳۷ پوښتنه: دمخکي دهستي پوښ څه نوميري؟

ځواب: مانتل.

او ځوابونه

ننگونکي پوښتنې

- ۳۸ پوښتنه: دمخکې دهستي پوښن څو کيلومتره ژور دئ؟
ځواب: ماننل د ۸ څخه در ۸۰ او حتا در ۲۹۰۰ کيلومترو پوري ژوروالي لري.
- ۳۹ پوښتنه: په ماننل کي ماده کوم حالت لري؟
ځواب: په غالب گمان جامد حالت لري.
- ۴۰ پوښتنه: دماننل په سل کيلومتر ژوروالي کي تودوخه څو درجي وي؟
ځواب: د ۱۴۰۰ څخه در ۱۵۰۰ سانتي گريد درجي وي چي په ډېر ژوروالي کي ډېريري.
- ۴۱ پوښتنه: دمخکې په هسته داتومسفير فشار څومره وي؟
ځواب: ميليونونه پاسکاله.
- ۴۲ پوښتنه: دمخکې دهستي تودوخي درجه څومره وي؟
ځواب: تخميناً د ۲۰۰۰ سانتي گريد درجو څخه زياته وي.
- ۴۳ پوښتنه: دمخکې هسته څو کيلومتره لاندي ده؟
ځواب: تخميناً ۶۳۷۰ کيلومتره لاندي.
- ۴۴ پوښتنه: ايم ۳۳ نبيوله، آسماني وريخي زمونږ، څخه څومره ليري دي؟
ځواب: ۲.۷ ميليونه نوري کاله.

او ځوابونه

ننگونکي پوښتنې

45 پوښتنه: موږ د لمر څخه څومره ليري يو؟

ځواب: اته دقيقې او 17 ثانيې.

46 پوښتنه: زموږ د لمریز نظام اوږدوالی څومره دی؟

ځواب: تخمین 13 نوري ساعته.

47 پوښتنه: زموږ لمریز نظام دخپل کهکشان د مرکز څخه په څومره وخت

کي راگرځي؟

ځواب: په 250 ميليونه کاله کي يوازي يوځل.

48 پوښتنه: او د يادو راگرځيدو تيزوالی څومره دی؟

ځواب: په يوه ثانيه کي د 220 كيلومترو په سرعت سره.

49 پوښتنه مخکه په څو سرعت سره، سره څرخي البته دخپل ځان څخه؟

ځواب: په ساعت کي د 1600 كيلومترو په سرعت سره.

50 پوښتنه: مخکه د لمر څخه په څو سرعت سره راگرځي يانې د انتقالي

حرکت تيزوالی يې څومره دی؟

ځواب: په ثانيه کي 3 كيلومتره.

51 پوښتنه: لمر دخپل کهکشان د مرکز څخه په څومره سرعت سره

راگرځي؟

ځواب په ثانيه کي د 200 كيلومترو په سرعت سره.

او ځوابونه

ننگونکي پوښتنې

52 پوښتنه: د شيدو لارې دکهکشان تيزوالی څومره دی؟

ځواب: په ثانيه 240 زره کيلومتره په سرعت سره دحرکت په حال کي دی.

53 پوښتنه: ځيني آسماني ستوري دمځکي څخه څومره ليري دي؟

ځواب: ځيني داسي ستوري شتون لري چي دمځکي څخه اتلس 18 ميليونه نوري کاله ليري دي.

54 پوښتنه: موږ چي کله لمر ته گورو آیا هغه انځور يي اوسنی دی؟

ځواب: يا هغه دلمر د8 دقيقو او ثانيو 17 مخکي انځور دی.

55 پوښتنه: آیا گازونه داتموسفير څخه تبتيډلی سي؟

ځواب: يانه نه سي تري وتلی.

56 پوښتنه: کایناتو کي کوم قانون حاکيم دی ترڅو ديوبل څخه بيل نه

سي؟

ځواب: دجاذبي، يوبل ځانته راکبئلو، کشولو قانون.

57 پوښتنه: څشی آسماني جسمونه ديوبل سره دتکرید څخه ساتي، ياني

هلته خو حاذبه ده ولي ديوبل سره نه تکر کيزي؟

ځواب: دهغوی حرکت دجاذبي قوي پروراندي ديوي قوي د راپاروني

سبب سوی دی یوه قوه يا ځواک دجاذبي قوي په مقابل کي.

ننگونڪي پوڀنتي

او خوابونه

57 پوڀنته: مور بيله تلسڪوپه ڄو كهڪشانونه په پاڪو او تاريڪو شپو ڪي ليدلى سو؟

خواب: شپو لومري دشيديو لاري كهڪشان،

دويم آيس ايم آيس دماڙالائي کوچني وريخي كهڪشان چي زمور ڇهه 200 زره نوري ڪاله ليري دي

دريم: آل ايم سي ماڙالائي لويه وريخ چي.

زمور ڇهه 160 زره نوري ڪاله ليري دي،

څلورم اندرومدا يا ايم 31 چي زمور ڇهه 2.8 ميليونه ڪاله ليري دي،

پنجم: ڃينو تي ز نظرو ڪسان دايم 33 كهڪشان چي زمور ڇهه 2.7 ميليونه نوري ڪاله ليري دي دليلو ادعا ڪري ده

بنپيرم: ايم 81 كهڪشان چي زمور ڇهه 11 ميليونه نوري ڪاله ليري دي، ڃينو يي بيله ڪومي نڙدي ڪوونڪي وسيلي دليلو دعوه ڪري ده.

58 پوڀنته: يو كهڪشان په منڃني ڍول ڄو ستوري لري؟

خواب: يو كهڪشان په منڃني ڍول دري لکه ميليونه ستوري لري؛

سبحان الله!

59 پوڀنته زمور دكهڪشان دشيديو لاري كهڪشان اوڀردولي ڄومره دي؟

خواب 150 زره نوري ڪاله.

او ځوابونه

ننگونکي پوښتنې

60 پوښتنه: په مخکه کې څو ډوله غذايي مادي د انسان د خورک لپاره شتون لري؟

ځواب: لږ ډير 285 زره غذايي مادي شتون لري.

61 پوښتنه: د عطارد سياري يو کال څومره دی؟

ځواب: د عطارد سياري يو کال 88 ورځي دي چې 44 ورځي يې پرلپسي شپه او 44 ورځي يې پرلپسي ورځ ده.

62 پوښتنه: د زهرې سياري يو کال څومره دی؟

ځواب: د زهرې سياري يو کال 225 ورځي دي چې نيم کال يې شپه او نيم کال يې ورځ ده.

63 پوښتنه: د عطارد سياري د تودوخې درجه څومره ده؟

ځواب: د ورځي د سانتي گريد مثبت 20 او د شپې منفي 20 درجې وي.

64 پوښتنه: د مريخ ورځ څو ساعت ده؟

ځواب: د مريخ ورځ 24 ساعته ده.

65 پوښتنه: د مريخ يو کال څومره دی؟

ځواب: د مريخ سياري يو کال د 687 کالو سره برابر دی

66 پوښتنه: د مريخ د حرارت په اړه راته ووايه؟

خواب: دمریخ دحرارت درجه در منفي 70 درجو پورکبنته راخي

او خوابونه

ننگونکي پوښنتې

67 پوښنته: دمشترې سيارې ورځ څو ساعته ده؟

خواب: ورځ يې پنځه ساعته ده.

68 پوښنته: دمشترې سيارې کال څومره دی؟

خواب: لکه دمخکې 12 کاله:

69 پوښنته: دزحل سيارې يوکال څومره دی؟

خواب: دزحل سيارې يوکال دمخکې د 29 کالوسره سمون خوري.

70 پوښنته: داورانوس سيارې يوکال څومره دی؟

خواب: لکه دمخکې 48 کاله.

71 پوښنته: دنپتون يوکال څومره دی؟

خواب: دنپتون يو کال دمخکې د 169 کالو سره برابردی.

72 پوښنته: دپلوتو سيارې يو کاله څومره دی؟

خواب: دپلوتو يو کال دمخکې د 247 کالو سره سمون خوري.

73 پوښنته: که هوا ولاړه وای او مخکه دحرکت په حال کې وای څه به

پيښ سوي وای؟

خواب: د 1600 کيلومتر په اندازه به تيز توپانونه را الوتي وای.

ننگونکي پوښتنې

او ځوابونه

74 پوښتنه: که دتوپان تیزوالی په ساعت کې 200 کیلومترو ته ورسېږي څه به پيښ سي؟

ځواب: ستر زیانونه به درشا پرېږدي لکه دځینو ونو لمنځه وړل دکورونواو ودانیو نړول او نور.

75 پوښتنه: که مځکه ودرېږي؛ حرکت ونه کړي څه به پيښ سي؟

ځواب: دورځي دخوا به دتودوځي درجه 350 سانتي گريد ته پورته سي او دښپي به يې دتودوځي درجه 270 سانتي گريد ته را ټيټه سي

76 پوښتنه: دمځکي دميط اوږدوالی څومره دی؟

ځواب 40000 زر کیلومتره دي .

77 پوښتنه: مځکه په یوه ثانيه کې څومره فاصله وهي ترڅو پر خپل ځان راوگرځي؟

ځواب مځکه په هر ثانيه کې نیم کیلومتر فاصله طي کوي.

78 پوښتنه: په یوه متر بڼه زرعتي مځکه کې څومره ژوندي موجودات شتون لري؟

ځواب: په یو متر زرعتي مځکه کې د دوولکو څخه ډېر چينجيان، سل زر حشري، دري سوه عادي چينجيان، په زرگونو ميليونه ميکروبونه او ډېر نور کوچني موجودات شتون لري.

او خوابونه

ننگونکي پوښتنې

۷۹ پوښتنه: دونو پاڼي څنگه تجزيه کيږي؟

ځواب: دونې پاڼې د ميليونونو ذرېني موجوداتو په مرسته تجزيه کيږي:

۸۰ پوښتنه: که موږ د سمندر د سطحې څخه 7640 يا دهغه څخه لوړ

وخيږو څه به راته پيښ سي؟

ځواب موږ به بي هوښه سو.

۸۱ پوښتنه: که د هوا فشار لمنځه ولاړ سي څه به پيښ سي؟

ځواب: دانسان په بدن کي سته گازونه به وپاشل سي او لويي.

کلمي، منځنۍ غوږ، هوايي لارې او انساج به يې وشکيږي، وشکيږي.

۸۲ پوښتنه: په حيواناتو کي کوم حيوان د زلزلې درمخه خبريږي؟

ځواب: خر د زلزلې څخه پنځلس دقيقې مخکي خبريږي:

۸۳ پوښتنه: په ټوله نړۍ کي په يوه ثانيه کي څومره اورښت کيږي؟

ځواب: په يوه ثانيه کي 16 ميليونه ټنه

هر متر مکعب هو په صفر درجه تودوخه کي داوبو.

۸۴ پوښتنه: څومره پراس ته ځای ورکوي؟

ځواب: پنځه 5 گرامه داوبو پراس ته:

او خوابونه

ننگونکي پوښتنې

۸۵ پوښتنه: که دهوا تودوخه شل ياديرش درجي وي څومره داوبو
پراس، بخار دخان سره وړلی سي؟

خواب: تخمین 130 گرامه داوبو پراس دخان سره وړلی سي.

۸۶ پوښتنه: که چيري داوبو انقباض او انبساط ځانگړنه نه وای څه به
پيښ سوي وای؟

خواب: دنړی پرمخ به هيڅ ژوندی موجود نه وای:

۸۷ پوښتنه: آیا دمخکي څخه ماسيوا بل ځای اوبه سته؟

خواب په کایناتو کې دابو پراسونه کشف سوي چي دهغي جملې ساينس
پوهانو داسي پراسونه هم کشف کړي دي چي داوبو اندازه يي دومره
کيري چي په یوه ورځ کې دمخکي ټوله سمندرونه شپيته واري داوبو
څخه ډک کړي.

۸۸ پوښتنه: په سمندرونو کې څو ډوله کبان شتون لري؟

خواب د دري ميليونه ډوله څخه ډېر کبان ۸۹ پوښتنه په قرآنکريم کې د
البر کلمه څو ځله ياده سوي ده؟

خواب: 13 ځله.

۹۰ پوښتنه په قرآنکريم په یوازي ډول دالبحر کلمه څوځله ذکر سوي ده؟

خواب: 33 ځله ذکر سوي ده.

او ځوابونه

ننگونکي پوښتنې

۹۱ پوښتنه: د سمندر په هر لیټر اوبو کې څومره مالګه شتون لري؟

ځواب: د سمندر په هر لیټر اوبو کې ۲۷ ګرامه شتون لري.

۹۲ پوښتنه: په یوه کال کې د سمندرونو د اوبو څخه انسانان څومره مالګه په مصرف رسوي؟

ځواب: انسانان هر کال ۵۰ میلیونه ټنه مالګه د سمندر څخه په مصرف رسوي.

۹۳ پوښتنه د سمندر په هر کیلومتره مکعب سیمه کې څومره مالګه شتون لري؟

ځواب: د سمندر په هر کیلومتره مکعب سیمه کې ۳۴ ټنه مالګه شتون لري:

۹۴ پوښتنه: که د سمندرونو ټوله مالګه را وویستل سي او د شپږو لویو وچو پرسره وچول سي دمخکې سطحه به څومره لوړه سي؟

۹۵ پوښتنه: آیا د سمندرونو اوبه دځایه نه خوځيږي؟

ځواب: د سمندرونو اوبه د خوځښت په حال کې دي حتا ځیني وخت در ۱۵ زرو کیلومترو پوري فاصله وهي.

۹۶ پوښتنه: د سمندرونو د اوبو دا حرکت دځشي له کبله صورت نیسي؟

ځواب: داستوا په کرښه کې د لمر د تودوخې له کبله په حرکت راځي.

۹۷ پوښتنه: یخي اوبه تودي درني دي که گرمي؟

ځواب یخي اوبه دگرمو اوبو څخه درني دي.

او خوابونه

ننگونکي پوښتنې

۹۸ پوښتنه: د سمندر داوبو د یادو خوځیندني حجم څومره وي؟

ځواب: د یادو خوځښتنو حجم په هر دقیقه کې څلور میلیونه ټنه وي:

۹۹ پوښتنه آیا په خلا، تشیال کې د جاذبې قوه شتون لري؟

ځواب: یا هلته د جاذبې قوه شتون نه لري ځکه خو تشیال کې شیان د الوتو په حال کې قرار نیسي؛ لکه ستور مزلي په فضا یې پیږی کې چې د مصنوعي جاذبې قوې څخه ګټه اخلي

۱۰۰ پوښتنه: که چیرې دمخکې تیزوالی ډېر یادو چنده سي څه به پېښ سي؟

ځواب ټول توکي او شیان به دفضا لورته والوزي؛ وبه تبني.

۱۰۱ پوښتنه آیا د غرونو جگوالی همدمه دی چې موږ یې وینو؟

ځواب: یا غرونه دمخکې دمخ د جگوالي ۳:۲ په تناسب په مخکې کې ښخ دي.

۱۰۲ پوښتنه: غرونه ولې دوه برابره نور په مخکې کې ښخ کړل سوي دي؟

ځواب: ترڅو دمخکې پوښتونه، پورونه دیوبل څخه دمخکې د څرخیدنې په وخت کې بیل نه سي.

ننگونکي پوښتنې

او ځوابونه

۱۰۳ پوښتنه: آیا د هيمالي د غره لوړڅوک ايورسټ چي د سمندر دمخ څخه ۸۸۴۸ متره لوړه ده د ياد غره ټوله جگوالی همدومره دی؟
ځواب: يا د هيماليا د غره ټوله قد دمخکي دتل څخه در سره پوري ۲۶۵۴۴ متره دی.

۱۰۴ پوښتنه: که غرونه نه وای څه به پيښ سوي وای؟

ځواب: مخکه به دښوریدو او لړزیدو سره مخ سوي وای ځکه خو :
غرونه په مناسبو ځایونو کي بنځ کړل سوي دي.

۱۰۵ پوښتنه: سترگه څومره اوږده او وزن لري؟

ځواب: دانسان سترگه شاوخوا دونیم سانتي متره او اته گرامه ده.

۱۰۶ پوښتنه: زموږ مخکه دڅو حرکتونو لرونکي ده؟

ځواب: لومړی په ساعت کي ۱۶۰۰ کیلومترو په سرعت سرا را څرخي
چي ورځ او شپه ورڅخه منځ ته راځي.

دویم دلمرڅخه په ثانیه کي ۳۰ د کیلومترو په سرعت راڅرخي چي د ياد
حرکت څخه يي موسمونه منځ ته راځي.

دریم دلمر سريوځای دخپلي آسمان ټولگي شيدو لاري کهکشان دمرکز
څخه په ثانیه کي ۲۳۰ د کیلومترو په تيزوالي راڅرخي.

څلورم د شيدو لاري دکهکشان سره يوځای په کایناتو نامالوم لوري ته په
ثانیه کي ۶۰۰ د کیلومترو په تيزوالي دحرکت په حال کي ده.

او خوابونه

ننگونکي پوښتنې

۱۰۷ پوښتنه: هرکال څومره کسان دمار دچيچلو له کبله خپل ژوند دلاسه ورکوي؟

ځواب: هرکال په نړۍ کې يولک دېرش زره وگړي دما دچيچلو له کبله خپل ژوند دلاس ورکوي.

۱۰۸ پوښتنه: دانسان په مغز کې څومره حجرې شتون لري؟

ځواب: دانسان مغز د ۸۶ ميليادو عصبي حجرو، ژونکو څخه جوړ سوی دی

۱۰۹ پوښتنه: دبنځومغز دنارينو دمغز څخه څومره کوچنی دی؟

ځواب: څيرونو په لگه کې چې ددې سربيره چې دبنځو مغز دنارينو په نسبت سل گرامه کوچنی دی، مگر بنځي دمغز څخه پرځای او گټوره استفاده کوي.

۱۱۰ پوښتنه: اورلگيت څنگه اختراع سو؟

ځواب: د اورلگيت جوړونکي کبريت په پيل کې دنوو چاودېدونکو توکو دجوړولو هڅه کول، مگر هغه په تصادفي ډول زمور په نني ژوند کې د پير کاريدونکي اورلگيت اختراع کړ.

۱۱۱ پوښتنه: دراوسه دنړۍ لويه کښتۍ څنگه جوړښت لري؟

ځواب: دنړۍ دلويي بيري پر جوړولو ۲ ميليارده ډالره مصرف سوی دی، ۷۶۰۰ مسافرځايوي،

اوږدوالی يې ۳۶۰ متره دی ۷ داوبازی حوضونه ۶ کوچني زرغونه پارکونه ۴۰ هوتلونونه لري چې هر يوه کې يې ديوه هيواد ځانگړي خواږه

ننگونکي پوښتنې

او ځوابونه

يخيزي او د ۲ الويو کار خونو په اندازه کاربن ډای اکسايډ گاز د چاپيريال دکريډو لپاره توليدوي.

۱۱۲ پوښتنه: د سپينو زرو د ځانگړنو څخه ديوي يادونه وکړئ؟

ځواب: که د سپينو زرو د پيپونو څخه اوبه تيري سي ميکروب به يې لمنځه وړي.

۱۱۳ پوښتنه: که غواړو يو ليتر اوبه د باکتریاوو څخه پاکي کړو څومره سپينوزرو ته اړتيا ده؟

ځواب: موږ ديوه گرام سپينو زرو ميلياردمه برخه بايد په اوبو کي حل کړو

۱۱۴ پوښتنه: آیا په سپينو زرو سره دهوا پاکي او ناپاکي مالوموای سو؟

ځواب: هو سپين زر دخپل رنگ په بدلون سره موږ ته بنيي چي په هوا کي زهري گازونه شتون لري.

۱۱۵ پوښتنه: پوهانو دمخکي په قشر کي د څومره اوسپني دشتون اټکل کړی دی؟

ځواب: پوهانو اوسوه پنځوس ميليو؛ ميليونه تنه اټکل کړي دي.

۱۱۶ پوښتنه: آیا دانسان په بدن کي اوسپنه شتون لري؟

ځواب: هو شتون پکښي لري.

۱۱۷ پوښتنه: څومره اوسپنه دانسان په بدن کي شتون لري؟

ځواب: دانسان په بدن کي تقريباً دري گرامه اوسپنه شتون لري.

او ڄوابونه

ننگونڪي پوڀنتي

۱۱۸ پوڀنته: په يوه گرام خاوره کي څومره باڪٽرياوي شتون لري؟

ڄواب: په يوه گرام خاوره کي ميليارڊونه باڪٽرياوي شتون لري.

۱۱۹ پوڀنته: په ۱۵۵۶ ميلادي کال کي په چين کي زلزلي څومره کسان مړه ڪرل؟

ڄواب: په هغي زلزلي کي ۸۵۹ زرو وگړو خپل ژوند دلاسه ورکړ.

۱۲۰ پوڀنته: په ۱۷۳۷ ميلادي کال کي په هند کي زلزلي څومره کسان مړه ڪرل؟

ڄواب: په ياد کال په هند کي ۱۸۰ زره نفره زلزلي ووژل.

۱۲۱ پوڀنته: په ۱۹۲۳ کال کي په جاپان کي زلزلي څومره کسان مړه ڪرل؟

ڄواب: په ۱۹۲۳ کال کي زلزلي په جاپان کي يولک کسان ووژل.

۱۲۲ پوڀنته: عين القط ستور دمځي څخه څومره ليري دي؟

ڄواب: تخميناً ۳ نوري کاله.

۱۲۳ پوڀنته: د دري زرم ميلادي کال د مارچ دمياشتي پر ۲۱ نيټه به سهار لمر پر څو بجي راوخيري؟

ڄواب: په هغه سهار به لمر پر ۶ بجي او ۱۰ دقيقې راوخيري.

۱۲۴ پوڀنته: درنا، نور سرعت، تيزوالي په يو ثانيه کي څومره دي؟

ڄواب: دنور، رنا دقيق تيزوالي په ثانيه کي ۵، ۲۹۹۷۹۲ ڪيلومتردي.

ننگونکي پوښتنې

او ځوابونه

125 پوښتنه: سپوږمۍ دځان او مخکې څخه په څو ورځو کې راگرځي؟

ځواب: سپوږمۍ په ۲۹ ورځو او شپږ ساعتو کې دځان او مخکې څخه راگرځي.

۱۲۶ پوښتنه: سپوږمۍ هره ورځ درمخکنۍ ورځې څو دقیقې ورسته راځي؟

ځواب: ۴۹ دقیقو ورسته .

۱۲۷ پوښتنه: د سپوږمۍ لویوالی څومره دی؟

د سپوږمۍ لویوالی دمخکې د ۸۰ برخې سره برابر دی

۱۲۸ پوښتنه: که یو شپته کیلو گرامه انسان موږ په سپوږمۍ کې وتلو څو کیلو گرامه به سي؟

ځواب: لس کیلو دمخې څخه کم ۸۰ کیلو گرامه به سي.

۱۲۹ پوښتنه: که سپوږمۍ دمخکې څخه لږ نوره ليري سي څه به پيښ سي؟

ځواب: د جزر او مد پيښه به رامنځته سي يانې د سمندرونو اوبه به لوړي را پورته سي، ټوله مخکې به ونيسي او ژوند به د کړاونو څخه ډک سي.

او ځوابونه

ننگونکي پوښتنې

۱۳۰ پوښتنه: د سپوږمۍ رڼا د لمر د رڼا د څویمې برخې سره برابره ده؟

ځواب: د سپوږمۍ منعکسه رڼا د لمر د رڼا د اتلسمې برخې سره برابره ده.

۱۳۱ پوښتنه: د الله جل جلاله دیاد او ذکر بیان د قرآن کریم په څو آیاتونو کې راغلی دی؟

ځواب: د درو سو څخه په زیاتو آیاتونو کې.

۱۳۲ پوښتنه: که دمخکې او لمر ترمنځ د جاذبې قوه لمنځه ولاړه سي څه به پيښ سي؟

ځواب: مخکه مخکې به دخپل تگ لوري څخه ووځي ياني دخپل مدار څخه به ليري سي او دخلا د تاريکيو په منځ کې به لا لهانده منفي ۲۷۰ درجې کې یخې سي.

۱۳۳ پوښتنه: د لمر او مخکې ترمنځ د جاذبې قوه که په وزن واړو څومره کيږي؟

ځواب: داسې به وي ۱ ميليون $\times$ ۱ ميليون $\times$ ۲ ميليونه ټنه

۱۳۴ پوښتنه: آیا مخکې په خپل مدار کې تل په یوه ډول سرعت سره د حرکت په حال کې ده؟

ځواب: یا؛ مخکې دخپل مدار په کوچني قطر درلودنکې برخه کې تيزه او په لوی قطر درلودنکې برخه کې يې سرعت کميږي.

او ځوابونه

ننگونکي پوښتنې

۱۳۵ پوښتنه: که چيرې مخکه د لمر په غيږ کې و غورځول سي څه به پيښ سي؟

ځواب: په ډېر لږ وخت کې به تبخیر سي .

۱۳۶ پوښتنه لمر په ثابته کې څومره تودوخه توليدوي؟

ځواب: د دوزرو ميليارډو ټنو د ډبرو سکرو د تودوخې په اندازه.

۱۳۷ پوښتنه: د اټکلونو دمخې د لمر ژوند څومره تيرسوی دی؟

ځواب: پنځه زره ميلیونه کاله تيرسوی دی:

۱۳۸ پوښتنه: لمر په څومره وخت کې دخپل ځان څخه راغځي؟

ځواب په ۲۵،۵ .. ورځو کې

۱۳۹ پوښتنه: لمر په خلاً کې د لمریز نظام په گډون د جنوب څخه د شمال لورته یا که ووايوو یو ناملوم لورته په څومره سرعت د حرکت په حال کې دی؟ ځواب لمر د لمریز نظام په گډون، ۱۹،۵ کیلومترو په سرعت د حرکت په حال کې دی.

۱۴۰ پوښتنه: انسان په خلاً؛ فضا یا تشیال کې در اوس څومره مخته تللی دی؟ ځواب د اټکل لمخې یوازي یوه نوري ثابته، چې انسان ادعا کوي سپوږمۍ ته ختلی دی.

پوښتنه: هغه فضايي بېرې چې ساینس پوهان پرې غورکوي چې فضايي فتحه کوو شالنجر فضايي بېرې څومره تک په خلاً کې وکړي؟

ځواب: يوازي اویا ثانيې او بیا د اور په لمبو لولپه سول.

۱۴۲ پوښتنه: دلمر څخه د اورڅپي درڅومره ليري ځای پوري ځي؟

ځواب دلمر ياد توپانونه ديو ميلیون كيلومترو يا دهغه څخه ډېر دلمرڅخه ليري څپريږي.

۱۴۳ پوښتنه: که موږ دسمندر دسطحي څخه ناڅاپه ډېر لوړ ولاړسو دبيلگي په ډول غره ته وځيرو څه به راته پيښ سي؟

ځواب: که موږ دسمندر دسطحي مخ څخه ۲۵۰۰۰ فوټه، ۷۶۲۰ متره لوړ ولاړسو چي حتا ځينو کسان که ۱۶۰۰۰ فوټه ۴۸۷۷ متر لوړ ولاړسي نو دساه بتدی؛ساه لنډی ستونزه به ورته پيداسي.

۱۴۴ پوښتنه: آیا نباتات، مرغان او حشرات دالله جل جلاله ستاينه کوي؟

ځواب: هو ټول مخلوقات دالله جل جلاله ستاينه کوي؛سورت نور ۴۱نمبرايات شريف او سورت حشر نمبرآيات شريف تلاوت کړئ.

۱۴۵ پوښتنه: آیا دقرآنکريم تلاوت کول، نباتاتو ته نازورکول دهغوئ پر حاصل اغيزه لري؟

ځواب: هو دهغوئ دبنه ودې او حاصل دډېرښت لامل کيږي په کایناتو کي دقرآنکريم علمي معجزې کتاب وگورئ چي ددې کتاب يو ماخذ دی.

ننگونکي پوښتنې

او ځوابونه

۱۴۶ پوښتنه: په شنه پاڼي کي اوبه په څشي تجزيه کيږي؟

ځواب: په پاڼه کي اوبه په هيدوجن او اکسجين تجزيه کيږي.

۱۴۷ پوښتنه: موږ څومره قدرت ته اړتيا لرو چي په هغه هيدورجن او اکسجين تجزيه کړو؟

ځواب: موږ دو زره سانتي گريډ درجي تودوخي ته اړتيا لرو ترڅو اوبه په هايډروجن او اکسجين تجزيه کړو.

۱۴۸ پوښتنه: ددې لپاره چي په نړۍ کي دغازونو اندازه ثابته پاته سي، ونې کومي چارې مخته وړي؟

ځواب: ونې دپاد کار لپاره ۱۰۰ بيليونه دکاربن ډاي اکسايډ گاز او ۲۵ بيليونه هايډروجن گاز په غذايي موادو او سل بيليونه اکسجين گاز بدلوي.

۱۴۹ پوښتنه: ديوي منځنۍ ونې پاڼه په يو ساعت کي څومره غذايي مواد توليدوي؟

ځواب: ديوي منځنۍ ونې پاڼه په يو ساعت کي يو کيلو گرام غذايي مواد توليدوي.

۱۵۰ پوښتنه: دمصر په اهرامونو کي دڅو کالو زاړه خو فعال تخمونه موندل سوي دي؟

ځواب: دمصر په اهرامونو کي ۶۰۰۰ کاله زاړه دکرنې وړ تخمونه موندل سړي دي.

او خوابونه

ننگونکي پوښتنې

۱۵۱ پوښتنه: آیا دمعدې تیزب چې سختې خوبني تجزيه کوي دتخمونو دتجزيې وړتيا لري؟

خواب: یا تخمونه په سختو شرايطو کې ځان خوندي ساتلی سي ځکه : هغوی الله جل جلاله هم داسي خلق کړي چې دخپلو پوښونو په مرسته په سختو حالاتو کې خوندي پاته سي ځکه خو دمعدې تیزاب هم دنباتاتو تخمونه نه سي تجزيه کولی.

۱۵۲ پوښتنه: سره غالبوز دشيري شاتو دراتولو او هگی پتولو ورسته څه په کيږي؟

خواب: سره غالبوز دخپلو هگیو او راتولو کړو شاتو په خاوره کې : درپتولو ورسته مري او بچي يې دهگی څخه در راتلو ورسته په خپل چرگيني کې ديوه کال خورکه موندي.

۱۵۳ پوښتنه: مرغان دخپلو چيچانو دغټولو لپاره هغوی ته څوځله خواړه ورکوي؟

خواب: ځيني مرغان شتون لري چې خپلو چيچانوته ۱۳۰۰ ځله خواړه ورکوي.

۱۵۴ پوښتنه: کله چې داوښي جونگی مړسي څشي کوي؟
خواب: ژاري.

۱۵۵ پوښتنه: اسپه دجونگي دمرگ ورسته څه کوي؟

او ځوابونه

ننگونکي پوښتنې

ځواب: یو جالب شیشنی کوي؛ همدارنگه مري ته يې څوک نيژدي نه پریردي ځيني وخت خورک او څښاک بندوي.

۱۵۶ پوښتنه: په نړۍ کي څومره اوبان شتون لري؟

ځواب په نړۍ کي د ۱۵۰ ميليونو څخه ډېر اوبان شتون لري.

۱۵۷ پوښتنه: داوبن دنارو يوه ځانگړنه څسې ده؟

ځواب: داوبن نارې د سختو شيانو لکه ازغو، ځوځانو د تجزيه کولو وړتيا لري.

۱۵۸ پوښتنه: که اوبن خورو ته لاس رسئ ونه لري خواړه دکومه پوره کوي؟

ځواب: دخپلو بوکونو څخه.

۱۵۹ پوښتنه: داشانو منځنی همر څوکاله دی؟

ځواب: داوبنانو منځنی عمر ۴۰ کاله دی:

۱۶۰ پوښتنه: دغوا په شيدو کي څسې شتون لري؟

ځواب: دغواشيدې تخمین ۹۳ سلنه اوبه جوړوي او خوره، پرتينونه، معدني مواد، کلسيم، فسفر او ای بی سی دی ویتاميونون شتون پکښي لري.

۱۶۱ پوښتنه: دغواشيدې دڅسې څخه تر لاسه کيږي؟

ځواب: دويني څخه.

ننگونکي پوښتنې

او ځوابونه

۱۶۲ پوښتنه: د زرافي سترگي دخپل شاوخوا څومره ليدل کولى سي؟

ځواب: د زرافي سترگي دخپل شاوخوا ۳۶۰ درجي ليد کولى سي.

۱۶۳ پوښتنه: د زرافو دغاري اوږدوالى څومره دى؟

ځواب: دځينو زرافو دغاري اوږدوالى يونيم متر ته رسيدري.

۱۶۴ پوښتنه: آيا داسي ژوى سته چي هيڅ اوبه نه څښي؟

ځواب: هو په دکانگرو په شان يو ژوى دى چي هيڅ اوبه نه څښي حتا دابو په څښاک سره مړ کيدري.

۱۶۵ پوښتنه: آيا دسمندرونو داوبو ترمنځ توپير سته؟

ځواب: هو دهر سمندر اوبه ځانته ځانگړى غلظت، تودوخه، او تريوالى : لري، او دهغوى په منځ کي ديوالونه، خنډونه شتون لري چي اوبه يي ديول سره نه گډيدري.

۱۶۶ پوښتنه: آيا دسمندرونو په منځ کي ياد دپوالونه، خنډون پريوه ځاى ثابت ولاړوي که په خوځښت کي دي؟

ځواب: ياد دپوالونه ثابت نه دي دزلزلو او بادونو په مرسته خپل ځاى ته بدلون ورکوي.

ننگونکي پوښتنې

او ځوابونه

۱۶۷ پوښتنه: که موږ یو نبات سرچپه کښیږدو آیا ریښې به یې لوري او پانی به یې کښته لورته ولاړې سي؟

ځواب: نه نبات طبع داسي خلق سوی چي ریښې یې کښته او ساقه یې : لور لورته پورته کیږي.

۱۶۸ پوښتنه: دځینو نباتاتو ریښې څومتره په مخکه دننه کیږي؟

ځواب: داسي نباتات شتون لري چي ریښې یې در ۳۰ مترو پوري په مخکه کي لاندي لور ته ځي.

۱۶۹ پوښتنه: که نباتات اوبه نکړو لومړی کومې اوبه کاروي؟

ځواب: لومړی دپانو، بیادڅانگو، بناخونو او ورسته یې ریښې وچیري که لومړی یې درینو اوبه کارولی نباتات به ژر وچیدای.

۱۷۰ پوښتنه: آیا دنباتاتو دابوڅخه دڅښلو لپاره گټه اخیستلی سو؟

ځواب: هو په ځینو دښتو او وچو سیمو کي داسي ونې شتون لري چي در دري زرو لیټرو پوري اوبه پکښي خوندي وي ترڅو تږي انسانان یې د څانگو او بناخونو په پري کولو سره دهغوی په منځ کي په خوندي سوو اوبو ځانونه اوبه ولی سي.

۱۷۱ پوښتنه: آیا دونو پانی یو کوچنی کارخونه، فابریکه نه ده؟

ځواب: دونو پانی کوچنی خورا ډېر پیچلي فابریکي دي چي دنباتاتو ټوله وده پر همدې پانو پوري تړلي ده، کله چي یوه پانه لمرته مخامخ سي په یوه دقیقه کي شل عضوي مرکبونه جوړوي.

او ځوابونه

ننگونکي پوښتنې

۱۷۲ پوښتنه: دهندي جوز تخم څومره کوچنی دی؟

ځواب: دهندي جوز تخم دومره کوچنی دی چې په هرگرام کې ۷۰۰۰۰ دانې شتون لري.

۱۷۳ پوښتنه: آیا تخمونه ژوند لري؟

ځواب: هو تخمونو کې ژوند دی او دوی خپل په ځان کې تغذیه کيږي.

۱۷۴ پوښتنه آیا داسې تخمونه سته چې وزرونو ته ورته جوړښتونه ولري؟

ځواب: هو سته چې دهغو په مرسته په هوا سلگونه کیلومتره لاره وهي

۱۷۵ پوښتنه په شام او مصر کې لومړی چا دکوترو په مرسته دلیکونو استول پیل کړل؟

ځواب: دهغه وخت دشام اومصر امر نورالدين الشهيد دکوترو په مرسته پستي خدمات یا دلیک لیږولو خدمات په کار وچول.

۱۷۶ پوښتنه: په نړۍ کې څو ډوله لیک لیږدونکي کوتري شتون لري؟

ځواب دپوهانو په وینا ۵۰۰ ډوله لیک وړونکي کوتري شتون لري.

۱۷۷ پوښتنه: لیک وړونکي کوتري بېله دمې څومره مزل کوي؟

ځواب: زر کیلومتره.

۱۷۸ پوښتنه: دلیک وړونکو کوترو سرعت څومره دی؟

ځواب: په ساعت کې ۶۰ کیلومتره لار طی کوي.

۱۷۹ پوښتنه: نورالدين الشهد دڅو ليک وړونکو کوټرو څخه گټه اخيستي ده؟

ځواب: ۲۰۰۰ د ليک وړونکو کوټرو څخه.

۱۸۰ پوښتنه: مرغان څنگه خپله لار پيدا کوي؟

ځواب: دهغوئ په سر کي رادار ته ورته سيستم دئ چي دمخکي. دمقاطيسي ميدان په مرسته خپله لار پيدا کوي.

۱۸۱ پوښتنه: مرغان ترڅو مترو لوړ الوتلی سي؟

ځواب: داسي مرغان، الوتونکي سته چي دسمندر دمخ څخه ۹۰۰۰ متره لوړ الوتنه کوي، بيلگه يي دايورسټ دڅوکي پر سره دمرغانو الوتنه ده

۱۸۲ پوښتنه: دانسان زړه څومره بريښنا توليدوي؟

ځواب: دانسان زړه دولت سلمه برخه بريښنا توليدوي.

۱۸۳ پوښتنه: آيا بريښنا يي جرکه، کرنټ ورکونکي کبان شتون لري؟

ځواب: هو په سمندرونو کي داسي کبان شتون لري چي ۶۰۰ ولټه بريښنا يي جټکي، جرقې دخطر په وخت کي دځانه توليدوي.

ننگونکي پوښتنې

او ځوابونه

۱۸۴ پوښتنه: آیا په سمندرونو کې داسې کبان سته چې دنورو کباتو درملنه کوي؟

ځواب: هو یو ډول کوچني کبان دي چې خورک یې د لوی کباتو د چرک او نو خوړل دي کله کله لوی کبان دهغوئ خواته راځي ترڅو دهغوئ د زخمونو څخه چرک اونیوونه وخورې او ددوی زخمونه په دې کار سره ژر ورغیږي.

۱۸۵ پوښتنه: دمرغانو د بدن دخنکوالي سیستم څنګه جوړ سوی دی؟

ځواب: داسې چې د بدن هرې برخې ته یې کوچني د هوا پیپونه ته ورته جوړښتونه ورغلي ترڅو دهغوئ بدن خنک وساتي.

۱۸۶ پوښتنه: مرغان دڅومره ځای څخه خپل ښکار ویني؟

ځواب: ځیني مرغان خپل ښکار د ۲۰۰۰ متره لیرې څخه لیدلی سي.

۱۸۷ پوښتنه: دښکاري باز سرعت دښکار په وخت کې څومره وي؟

ځواب: دښکاري باز سرعت دښکار په وخت کې ۳۵۰ کیلومتر په ساعت ته رسیږي.

طلایي الکردان بیله دریدلو په یو ځل څومره لار طی کوي؟

ځواب: طلایي الکردان بیله دریدلو په یو ځل ۵۵۰۰ کیلومتره لار طی کوي.

او ځوابونه

ننگونکي پوښتنې

۱۸۸ پوښتنه: سمندري ښکاري سپين مرغه د يخنی څخه د تيبنتي لپاره څومره محاجرت کوي؟

ځواب: ۹ زره کيلومتره .

۱۸۹ پوښتنه: آیا ددې مرغانو څخه هم اوږده مزل کونکي مرغان سته؟
ځواب: هو ددې مرغانو یو بل ډول دشمالی.

منجمد سمندر څخه جنوبي منجمد سمندر پوري ۳۲ زره کيلومتره فاصله طی کوي.

۱۹۰ پوښتنه: انسان دخوک، خنزير دغوبني په خورک سره په کومو ناروغيو اخته کيږي؟

ځواب: د کډو داني دچيني؛ نسناستي؛ اميبي ډيزنټري، ژري، دزړه دوالونو دتنگيدو او نورو ناغيوباندي اخته کيږي.

۱۹۱ پوښتنه دسپيانو څخه څو ناروغی انسانانوته ليرل کيږي؟

ځواب: ۳۶ ناروغی چي مشهوره يي دليونی سپي ناروغي ده.

۱۹۲ پوښتنه دسپي څخه وه انسان ته دناروغی دليرد سلنه څومره ده؟

ځواب: دسپي څخه انسان ته دناروغی دليرد اندازه ۹۲ سلنه ده

۱۹۳ پوښتنه دپيشي څخه وه انسان ته دناروغی دليرد سلنه څومره ده؟

ځواب: دپيشي څخه انسان ته دناروغی دليرد اندازه ۷ سلنه ده.

194 پوښتنه: دسپي په پزه کي څو بويایي حجرې شتون لري؟

ځواب: دسپي په پزه کي ۵۰ ميليونه بويایي ژونکي، حجرې شتون لري
۱۹۵ پوښتنه: سپي څومره بويونو ته په خپله حافظه کي ځای ورکولی
سي؟

ځواب: ميليونونو بويونو ته ځای ورکولی سي.

۱۹۶ پوښتنه: که مور پنځوس ليترو اوبوته يوه کوچنی کچوغه مالگه
ور واچوو آیا سپي به هغه وپيژني؟

ځواب: هو سپي دخپل پياوړي بويایي حس په مرسته هغه اوبه دنورو
پنځوس ليترو څخه بيلوالی سي.

۱۹۷ پوښتنه: د بدن وينه دڅشي په مرسته داضافي موادو څخه پاکيزي؟

ځواب: د بدن وينه دپښتورگو په مرسته داضافي، او زهري توکو څخه
پاکيزي.

۱۹۸ پوښتنه: په اسلام کي دويني دخورلو حکم څشي دي؟ ځواب: په
اسلام کي دويني دخورل حرام دي.

۱۹۹ پوښتنه: آس څومره بار وړلی سي؟

ځواب: دخپل بدن څلورمه برخه.

۲۰۰ پوښتنه: آیا آس په زړيدو سره دنسل توليد دروي؟

ځواب: نه آس چي زور هم دنسل دتوليد وړتيا لري.

۲۰۱ پوښتنه: د آس حافظه څنګه ده؟

ځواب: آس پياوړي حافظه لري په کومه سيمه کي چي اوسپړي دهغي سيمي ټولې لارې ورته مالومي وي.

۲۰۲ پوښتنه: آيا آس دخپل خاوند ږغ پيژني؟

ځواب: هو آس دخپل خاوند ږغ او دسپړتيا، چلولو طريقه پيژني او يو وفادره ژوی دی.

۲۰۳ پوښتنه: دنيلي کبان په نامه کبان چي شمېر يې ۵۰ ازروته رسپړي څومره وزن او اوږدوالی لري؟

ځواب: دنيلي کبانو وزن ۱۳۰ ټنه او اوږدوالی يې ۳۵ مترو ته رسپړي.

۲۰۴ پوښتنه: ياد کبان څومره مزل کوي؟

ځواب: هغوی دشمالی قطب څخه دمخکي جنوبی قطب پوري اوږده مزلونه کوي.

۲۰۵ پوښتنه: ياد کبان ديخ او تودوخي پر وړاندي کوم دفاعي وسيله لري؟

ځواب: ياد کبان ډبل پوستکی لري چي پنډوالی يې يو متر ته رسپړي.

۲۰۶ پوښتنه: ياد نيلي کبان څومره خورک کوي؟

ځواب: دوی دخلورو ټنو څخه په کمو خورو نه مړپړي.

او خوابونه

ننگونکي پوښتنې

۲۰۷ پوښتنه: آیا داسي کبان سته چي انسان وچيچي او دمرني لامل يي سي؟

خواب: هو دهلامي په نامه کبان شتون لري چي که انسان وچيچي او پروخت مرسته ورسره ونه سي نو دمريني لامل يي کيږي.

۲۰۸ پوښتنه: آیا ياد کبان سترگي او غوږونه لري؟

خواب: يا ياد کبان سترگي او غوږونه نه لري.

۲۰۹ پوښتنه لرم څومره وخت بيله خوړو او اوبو ژوند کولی سي؟

خواب لرم کولی سي بيله خوړو او اوبو دري کاله ژوندی پاته سي.

۲۱۰ پوښتنه: لرم په اوبو کي څومره وخت خپله ساه بنده ساتلی سي؟

خواب: دوي ورځي.

۲۱۱ پوښتنه: که مور لرم دمیکروبونو څخه ډک لوبڼي ته واچوو

میکروبه به پر هغه کومه اغيزه وکړي؟

خواب: يا پر لرم به میکروبونه هيڅ اغيزه ونه کړي.

۲۱۲ پوښتنه آیا لرم وينه لري؟

خواب: يا لرم دويني پرځای يوه ژر رنگه ماده لري.

۲۱۳ پوښتنه: آیا پر لرم هستوي چاودنه کومه اغيزه کوي؟

خواب نه که مستقيم يي بنکارنه سي کومه اغيزه پري نه کوي.

ننگونکي پوښتنې

او ځوابونه

- ۲۱۴ پوښتنه: د انسان لپاره څومره تودوخه اویخ سخت دی؟
ځواب: درځلویښت درجي لور او صفر درجه تودوخه کي انسان په زحمت کيږي.
- 215 پوښتنه: آیا زهري درختي شتون لري؟ ځواب: هو مانچینل یوه ونه ده چي که یې میوه وخورل سي په یو دقیقه کي انسان وژني او که وه دودول سي انسان رندوي.
- 216 پوښتنه: رزڅولیت گل په څومره وخت کي گلونه کوي.
ځواب: یاد گل په پنځلس کالو کي گل کولو ته رسيږي.
- 217 پوښتنه: دلرم زهر څومره قیمت لري؟
ځواب: لس میلیونه ډالر .
- 218 پوښتنه: دڅومره لړمانو څخه یو لیتر زهر په لاس راځي؟
ځواب: داوولکو لړمانو څخه.
- 219 پوښتنه: دانترینیت د مزي کيبل اوږدوالی څومره دی؟
ځواب: در اوسه دیاد مزي اوږدوالی په سمندرونو کي ۲ الکه کیلومتره دی.
- 220 پوښتنه: د مرغانو ترټولو لوړو پرواز څومره دی
ځواب: در اوسه چي دمرغه لوړ پرواز ثبت سوي لوړوالی یې ۱۱ زره ۳۰۰ متره دی.

221 پوښتنه: ایسکریم لومړی چا جوړ کړ؟

ځواب: چینایانو.

222 پوښتنه: دانسان حافظه څومره ده؟

ځواب: پنځویشته لکه جی بی، داسوال دنویو مالوماتو پر بنسټ دی.

223 پوښتنه: په هرثانیه کي دشاتو مچي څو ځله وزرونه رپوي؟

ځواب: ۴۵۰ ځله.

224 پوښتنه: په هرثانیه کي مچ څو ځله وزرونه رپوي؟

ځواب: 350 ځله.

225 پوښتنه: میریان څنگه ژوند لري؟

ځواب: میریان دانسانانو په شان ټولنیز ژوند لري چي یوازي ژوند نه سي کولی.

226 پوښتنه: که یو وړی میري دمور میري سره مخ سي څه کيږي؟

ځواب: مور میري وړي میري ته دخپلي خيټي دذخیره سو خوړو څخه خواره ورکوي.

227 پوښتنه: دمیریانو مشري څوک کوي؟

ځواب: دهغوی ملکه.

228 پوښتنه: دميريانو ملکه کوم کارونه کوي؟

ځواب: هگۍ اچوي او ميريانو ته کارونه ور ویشي.

229 پوښتنه: بنځينه ميريان کوم کارونه کوي؟

ځواب: دکوچنيو ميريانو پالنه او روزنه کوي.

230 پوښتنه: آيا ساتونکي ميريان سته؟

ځواب: هو يو شمير ميريان چي خول ته ورته لوی سرونه لري دنده يي دملکي او بنار ساتنه ده.

231 پوښتنه: نور ميريان کوم کارونه کوي؟

ځواب: ځيني ميريان بنار پاکوي، بله دنده يي دمرو ميريانو دبنار ايستنه او بنخول دي او ځيني ميريان دبنار د دباندې څخه خواړه راوړي.

232 پوښتنه: آيا دحشراتو پالونکي ميريان هم شتون لري؟

ځواب: هو ځيني ميريان حشرات پالي ترڅو دهغوئ څخه شات ترلاسه کړي.

233 پوښتنه: آيا ميريان دخوړو ساتن ځايونه لري؟

ځواب: هو ميريان په خپل بنار کي کږي وږي کوټي،خوني جوړوي او دهغو څخه دگودامونو دخوړو دساتني دخونو په توگه گټه اخلي،پريادو گودامونو ساتونکي هم ولاړ وي چي دخوړو ساتنه وکړي.

234 پوښتنه: آیا میریان کښت، کرکیله کوي؟

ځواب: هو لکه څنگه چې دشاتو دلاس ته راوړلو لپاره حشري پالي همداسي ځيني میریان دځينو نباتاتو کرکیله کوي.

235 پوښتنه: میریان څنگه خپل لار پیدا کوي؟

ځواب: میریان پر لاری دتگ پروخت یوه کیمیاوي ماده ترشح کوي او همدغه رګم دکوم خورک دموندلو په وخت کي هم دهغه شاوخوا یاده ماده ترشیح کوي ترڅو په آسانی بیا اړوند مواد وموندي.

236 پوښتنه: میریان څومره وزن وړلی سي؟

ځواب: دخپل وزن دوه برابره وزن دخان سره لیردوي.

237 پوښتنه: کله چې میری مري څه کوي؟

ځواب: خپل شاوخوا ته یوه کیمیاوي ماده پاشي ترڅو نور میریان دهغوی مړی په آسانی سره پیدا کړي.

238 پوښتنه: آیا میریان خبرې کولی سي؟

ځواب: هو دمیریانو په سر او خپته کي ځيني غدي شتون لري چې يادي غدي دکیمیاوي پیغامونو دلیرد وړتیا لري، چې همدا دمیریانو یوډول خبرې دي.

239 پوښتنه: میریان په کومو ډولونو دیوبل سره خبرې کوي؟

ننگونکي پوښتنې

او ځوابونه

ځواب: کيمياوي خبرې، برغيزه پوهونه، دحرکاتو ژبه، دبويايي حس ژبه او اشاروي ژبه.

240 پوښتنه: دميريانو څو سترگي اوپښي دي؟

ځواب: ميريان پنځه سترگي او شپږ پښي لري دنارينه ميريانو سترگي دښځينه ميريانو دسترگو څخه غټي دي.

241 پوښتنه: آياميريان ماورا بنفش وړانگي ليدلي سي؟

ځواب: هو.

242 پوښتنه: دميريان چي دهگي څخه را ووځي څه کوي؟

ځواب: کله چي دهگي څخه را ووځي ۷ اوني خواړه خوري او ورسته يو وريبنمين توپ دځان لپاره اوبدي او دڅو ورځو خوب ورسته راکښيني.

243 پوښتنه: آيا ميريان سره جنگيري؟

ځواب: هو دميريانو ترمنځ خونړي جگړي کيږي دانسانو دتورو جنگونو ته ورته په صفونو کي دريږي اويوبل زخمي او وژني، دجنگ دميدان مري دښار دباندې باسي او نيول سوي ميريان دمريانو په شان ساتي.

244 پوښتنه: حشرت ولي حسي بنکرونه لري؟

ځواب: ياد حسي مزي يا بنکرونه يي دانسان په لاس جوړ سوي رادار په شان کار کوي، دوي په هغو خبرې، پلټه کوي او بيلا بيل حسونه پکښي راغونډ سوي دي لکه دبويايي، او تودوخي مالومونکي حسونه.

245 پوښتنه: ملخ په يوه ورځ کي څومره خواړه خوري؟

ځواب: د څومره لکه څومره چي دهغه وزن.

246 پوښتنه: په يو کيلومتر مربع مځکه کي څومره ملخان شتون لري؟

ځواب: ځيني وخت په يوه کيلومتر مربع مځکه کي د ۲۰ څخه در سلو ميليونو ملخان شتون لري.

247 پوښتنه: د ملخانو د لويو لښکرو اوږدوالی څومره وي؟

ځواب: ځيني وختونه د ملخانو د لښکرو اوږدوالی ۴۰۰ کيلومترو ته رسيري.

248 پوښتنه: د ملخانو د لښکرو شمير څومره وي؟

ځواب: ځيني وختونه يي د لکرو شمير ۴۰ ميليونو ته رسيري.

249 پوښتنه: د غوماشي په سر کي څو سترگي دي؟

ځواب: غوماشه سل سترگي لري.

250 پوښتنه: غوماشه څو غاښونه لري؟

ځواب: د غوماشي په خوله کي ۴۸ غاښونه شتون لري.

251 پوښتنه: په هر ثانيه کي غوماشه څو ځله وزرونه رپوي؟

ځواب: 600 ځله.

ننگونکي پوښتنې

او ځوابونه

252 پوښتنه: غوماشه څو زړونه لري؟ ځواب: غوماشه په خپله سینه کې درې زړونه لري.

253 پوښتنه: غوماشه موږ په تاریکه کې څنګه پیدا کوي؟

ځواب: دخپل رادار په مرسته چې رادار یې تودوخه کشفوي.

254 پوښتنه: د یاد رادار دقت څومره دی؟

ځواب: دغوماشي رادار دیوه سانیکریډ زرمه برخه تودوخه کشفوي.

255 پوښتنه: غوماشه درچیلو وړاندي زموږ بدن څه په کوي؟

ځواب: غوماشه زموږ پوستکي در چپچلو وړاندي بی حسه کوي.

256 پوښتنه: بنځه جولای څه حاله جوړوي که نر؟

ځواب: بنځه جولای، غني حاله جوړوي.

257 پوښتنه کله چې جولای څه حاله جوړه کړي څه کوي؟

ځواب: نارینه جولای څه حاله ته په ځینو حرکاتو رابولي او در القاح ورسته هغه خوري، دهگي څخه دچپچیانو در راوتلو ورسته هغه هم خوري، حتا ځیني چپچیان نور چپچیان خوري.

258 پوښتنه: که موږ په حشره وژونکي زهرو باندي مچان ووژنو او یوه

بنځینه مچ پاته سي څه به وسي؟

ځواب: هغه بنځینه مچ به داسي نسل تولد کړي چې هغه زهر به بیا پري

اغیزه نه کوي، دویم نسل به دهغو زهرو سره مقاوم وي.

259 پوښتنه: دمچانو سترگې څنگه جوړې سوي دي؟

ځواب: که دمچ سترگه دمیکروسکوپ لاندې وگورو وبه وینو چې دمچ سترگه دزرگونو عدسیو څخه جوړه سوي ده.

260 پوښتنه: مچ څنگه لیدل کوي؟

ځواب: مچ هر تېز شي په سلوموشن یا ورو ډول سره ویني که نه تاسو دلاس په مرسته دهغه دنیولو کوښښ وکړئ.

261 پوښتنه: مچ څنگه الوتنه کوي؟

ځواب: مچ داسې الوتنه کولی سي چې دهغه ډول الوتنې څخه پرمختللي الوتکې عاجزه دي، مچ ناڅاپه خپل تگلوري ته ۹۰ درجې بدلون ورکولی سي.

262 پوښتنه: مچ څومره میکروبوڼه دځان سره ليردوي؟

ځواب: مچان دځان سره ۵۰۰ میلیونه میکروبوڼه وړي.

263 پوښتنه: آیا دمچ په یوه وزر کې زهر او په بل کې درمل دي؟

ځواب: هو دمچ په یوه وزر کې میکروبوڼه او په بل کې یې دهغه میکروب ضد ماده شتون لري.

264 پوښتنه: مچان په څومره وخت کې ځای بدلوي؟

ځواب: ډېر ژر کوم مچان چې نن ستاسو په کوټه کې بنایي سبا ستاسو څخه لس کیلومتره لیري تللي وي.

265 پوښتنه: آیا مچ ته درد ورځي؟

ځواب: هو مچ عصباني کيږي او د درد احساس هم کوي.

266 پوښتنه: دمچ دمغزو وزن څومره دی؟

ځواب: دگرم یومیلیونیم برخه .

267 پوښتنه: مچان څو ډولنه لري؟

ځواب: مچان دزر ډوله څخه ډیر ډولونه لري.

268 پوښتنه: دشاتو مچی دڅوگلونو څخه یو څاڅکی شات په لاس راوړي؟ ځواب: دزر و گلونو څخه ډېرو گلونو څخه یو څاڅکی شات په لاس راوړي.

269 پوښتنه: ددی لپاره چي دشاتو مچی یو گرام شات تیار کړي باید پرڅو گلانو کښيني؟

ځواب: ددی لپاره چي دشاتو مچی یو گرام شات تیار کړي باید پر یو میلیونو گلونو کښيني او شیره ورڅخه راټوله کړي.

270 پوښتنه: دشاتو دمچی تیزوالی دالوتني په وخت کي څومره وي؟

ځواب: دشاتو دمچی تیزوالی دالوتني په وخت کي په ساعت کي د ۶۵ کیلومترو څخه ډیريږي.

271 پوښتنه: کله چي دشاتو دمچی شات لیردوي سرعت يي څومره وي؟

ځواب په ساعت کي ۳۰ کیلومتره

ننگونکي پوښتنې

او ځوابونه

272 پوښتنه: ديوي کيلو شاتو دجوړيدو لپاره مچي بايد څومره لار طي کړي؟

ځواب: ديوي کيلو شاتو دراغونډولو لپاره مچياني بايد ۴۰۰ زره کيلومتره الوتنه وکړي.

273 پوښتنه: دشاتو دمچيو ملکه په پسرلي څومره هگي اچوي؟

ځواب د ۲۰۰۰ هگيو څخه در ۳۰۰۰ هگيو پوري

274 پوښتنه: آيادشاتو مچي ټولي هگي يوځای ږدي؟

ځواب: نه دملکي مچيو هگي يوځای او ددر او بنځو مچيو هگي بل ځای ږدي.

275 پوښتنه: آيا دمچيو ملکه دخپلو هگيو په جنسيت پوهيږي؟

ځواب: هو ملکه پوهيږي چي کومي هگي څخه ملکه او دکومي څخه نوري مچي پيداکيږي.

276 پوښتنه: مچي کوم کوم کارونه سرته رسوي؟

ځواب: کوچني مچي دملکي خدمت کوي؛ ځيني مچمچي د چيچيانو روزنه پر غاړه لري، ځيني مچي کندو ته اوبه راوړي، ځيني مچي دکندو ديخولو او گرمولو دنده لري، ځيني دکندو دپاکولو دنده لري، ساتونکي مچي سته چي دکندو دفاع کوي، ځيني مچي گلونه موندي، ځيني مچي بيا دمومو څخه شپږ ضلعي جوړښتونه جوړوي، او نوري مچي سته چي غسل را غونډوي.

277 پوښتنه: کومې مچې کڼدو ته ننوتلی سي؟

ځواب: هغه مچې کڼدو ته پريښودل کيږي چې د کڼدو شپير يې زده وي که يې شپير نه وي زده دمرگ لامل يې کيږي.

278 پوښتنه: مچې درڅومره ځايه پوري په شاتو پسي ځي؟

ځواب: درلسو کيلومترو پوري

279 پوښتنه: آیا دمچيو ناروغي انسان ته د شاتو دخورلو دلاري ليردول کيږي؟

ځواب: يا هيڅ دمچيو ناروغي دمچيو د شاتو دلاري انسان ته نه انتقاليري
280 پوښتنه: شات پر څو ډوله دي؟

ځواب: پردوه ډوله: درمليز شات او غذايي شات.

281 پوښتنه: په قرآنکريم کي ولې د شاتو مچيو ته په مونث؛ بنځينه نوم سره يادي سوي دي؟ ځواب: ځکه د شاتو راغونډونکي ټولي بنځينه دي نارينه مچې شات نه راټولوي.

282 پوښتنه: شات دکومو نارغيو لپاره گټور دي؟

ځواب: د زړه، ايڼي، تنفسي، حساسيتي، رگونو، هضمي ناروغيو کي گټور دي.

283 پوښتنه: آیا شات پر زخم ايښولي سو؟

ځواب: هو په ځيني زخمونه شات دري برابره ژر جوړوي.

ننگونکي پوښتنې

او ځوابونه

284 پوښتنه: شات څو درملريزي مادي لري؟

ځواب: پوهان وايي شات ۷۰ درمليزي مادي لري.

285 پوښتنه: دوريبنمو چنجی په هره دقیقه کي څو تاره وريبنم اوبدي؟

ځواب: دوريبنمو چنجی په هره دقیقه کي شپږ تاره وريبنم اوبدي چي دهر تار اوږدوالی يې ۳۰۰ متره وي.

286 پوښتنه: آیا دوريبنمو تار کلک دی؟

ځواب: هو دوريبنمو تارونه دفولاد څخه کلک دي که دفولادو قطر دوريبنمو دتار په اندازه کړو.

287 پوښتنه: که دويني د سر کروياتو حجرې دځنځير په ډول سره وتړو څومره به سي؟

ځواب: دهغوی اوږدوالی به دومره وي چي دمخکي دميط څخه شپږ ځلي را تاويدلی سي.

288 پوښتنه: دويني په هر ملي متر کي څو سره کرويات شتون لري؟

ځواب: دويني په هر ملي متر کي ۵ميليونه سره کرويات شتون لري.

289 پوښتنه: دانسان زړه په نارمل ډول په څلوريشته ساعته کي څوځله غورځي؟

ځواب: دانسان زړه په نارمل ډول دورځي ۱۰۳۶۸۰ ځله غورځي.

ننگونکي پوښتنې

او ځوابونه

291 پوښتنه: دانسان زړه په ورځ کي څومره وينه پمپ کوي؟

ځواب: دانسان زړه په ورځ کي ۱۲۰۰ گيلنه وينه پمپ کوي.

292 پوښتنه: دانسان په بدن کي په هره دقيقه کي څو حجري مري؟

ځواب: دانسان په بدن کي په هره دقيقه کي ۱۲۵ ميليونه حجري مري

293 پوښتنه: دانسان د بدن د خونکوالي، سرولو دنده دڅشي پر غاړه ده؟

ځواب: دانسان د بدن د خونکوالي، سرولو دنده دخولو توليدونکو ميليونونو غدو پر غاړه ده.

294 پوښتنه: يخنی په وخت کي بدن ديخنی پروراندې کوم غبرگون بڼي؟

ځواب: کله چي دانسان بدن يخ سي بدن په خپل لړزي، ريزد سره عضلي په خوځښت راولي او عضلي د ياد خوځښت له کبله تودوخه توليدوي، ددې سره په خواکي دانسان ورپښتان شخ شخ دريزي ترڅو گرمه هوا ذخيره او دسړې هو د ننوتو مخه ونيسي، دانسان بدن دخولي او لړزيدو په مرسته ديخنی او تودوخي پروراندې مبارزه کوي.

295 پوښتنه: کومه ماده نه پريږدي د درد خبر مرکزي عصبي سيستم ته ننوځي؟

ځواب: انکفالين ياد ماده په شوکي نخاع کي ځای لري .

ننگونکي پوښتنې

او ځوابونه

296 پوښتنه: په ورځ کي کوم او په شپه کي کوم بدلونونه د انسان په بدن کي پېښېږي؟

ځواب: په ورځ کي د انسان د بدن لگښت مصرف د انرژي د جوړېدا په پار ډير پري، د بدن د تودوخي درجه يې د خپلې منځنۍ اندازې څخه نيمه درجه لوړېږي او په شپه کي همدغه ډول نيمه درجه کمښته کيږي.

297 پوښتنه: هغه څشي دي چي د انرژي تنظيموونکي او توليدوونکي ژونکي په دې پوهوي چي ورځ يا شپه ده؟

ځواب: دغه حجرات د نخاميه غدې په خوا کي ځای لري د سترگو پر شبکي د رڼا د لگيدو يا نه لگيدو څخه په دې پوهيږي چي ورځ يا شپه ده پوهان د لانورو پوهيدا په پار وايي کله چي پر سترگو رڼا وځليږي عصبې مايعات د عصبې نرمو مزو لمنځه دهيو فيز يا د غدو د ملکي خواته ځي، دهيو فيز غده د بدن د جوړښتونو ترمنځ دکارو نو برابر والی، سمون پر غاړه لري همدارنگه د بدن د عمومي پياوړتيا، توان مسؤليت د تيرويډ غدې پر غاړه دي په ياده غده کي اومه مواد په انرژي بدلېږي، ياده غده په ورځ کي خواره په لوړتوان انرژي او په شپه کي په کمښته توان انرژي بدلوي.

د تيرويډ او نخاميه غده دوخت د تيرويډو دراغيزي لاندي دي او دوخت دمحاسبه کوونکي ساعت لرونکي دي چي د شپې او ورځې په راتگ سره خپلې کرنې ترتيبوي.

د زړه غورځيدا په ورځ کي د شپې په پرتله د ۱۰ څخه در ۲۰ ځله
 ډېر پيري، همدارنگه تشي بولي په ورځ کي د شپې په پرتله دري يا څلور
 ځله ډېر پيري؛ همدارنگه پوهانو د الکترو کارډيو گراف ماشين په مرسته
 دامالومه کړي چي دمغزو کار په ورځ کي ډېر او دوشپي دخوا کمښت
 پکښي راغلي دي.

298 پوښتنه دانسان د بدن نارمله تودوخه څودر جي ده؟

ځواب: د ۳۶،۵ او ۳۷،۵ سانتي گريډ درجو ترمنځ ده درلودونکي دي

299 پوښتنه: کله چي دانسان د بدن تودوخه دخپلي منځني اندازي څخه
 پورته ياکښته لور ته ولاړه سي څه پيښيري؟

ځواب: کله چي دپوره لنډبل په شتون کي دتودوخي لوړه درجه ۴۵
 ورسيري يا دنډبل په نه شتون کي؛ په وچه هوا کي دتودوخي لوړه درجه
 ۶۰ سانتي گريډ درجو ته ورسيري انسان دپښو څخه غورځوي.

300 پوښتنه: دانسان په بدن کي څومره دخولوتوليدونکي غدي شتون
 لري

ځواب: دانسان په بدن کي د ۳ څخه در ۴ ميليونو دخولي توليدونکي غدي
 شتون لري چي پر پوستکي دشمير په بدلون خپري سوي دي؛ دبيلگي په
 ډول د لاس په ورغوي کي په هر سانتي متر مربع ساحه کي دخولو ۴۸۰
 توليدونکي غدي ځای پرځای سوي دي.

او خوابونه

ننگونکي پوښتنې

301 پوښتنه: که دخولو تولیدونکي غدي یوډبل سره وتړل سي دهغوی اوږدوالی به څومره سي؟

ځواب: پنځو کیلومتروته به ورسیري.

302 پوښتنه: دابوڅښلو یوه گټه راته ووايه؟

ځواب: که هره ورځ ۱۲ گیلاسه اوبه وڅښی، د پوستکي هیڅ ډول ناروغي به ونلری.

303 پوښتنه: دشیډوڅښلو یوه گټه راته ووايه

ځواب: که هره ورځ یوه پیاله شیدې وڅښی، نو د هډوکو هیڅ ډول ستونزه به ونه لری

304 پوښتنه: چي په ټوله مخکه کي هر ثانیه کي څومره بریښناوي اوتندرونه را منځته کیږي؟

ځواب: په ټوله مخکه کي هر ثانیه ۱۰۰ بریښناوي اوتندرونه را منځته کیږي چي ورځنی شمېر یې نیژدي ۸ میلیونو ته رسیږي.

305 پوښتنه: تاسو په ژوند کي څوځله امکان لري چي تکه درباندي را ولویږي؟

ځواب: شپږ ۶ لکه واري.

306 پوښتنه دوني درټولو لوی فسیل چیري پیداسوی دي؟

ځواب: په ټایلنډ هیواد کي چي اوږدوالی یې ۷۲ متره کیږي .

ننگونکي پوښتنې

او ځوابونه

307 پوښتنه: د نړۍ ترټول پخوانۍ ونه څومره عمر لري؟

ځواب: ۴۸۰۰ يا ۵۰۰۰ کاله او د امريکا په کالفورنيا کې ده.

308 پوښتنه: د انسان په ځولي کې کومې مادې شتون لري؟

ځواب: په هرو سلو گرامو ځولو کې چې د ژونکو، حجراتو په مرسته توليديږي ۹۹ گرامه اوبه يو ۱ گرام مالګه او نور کيمياوي مواد شتون لري.

309 پوښتنه: د انسان بدن په هرو ۲۴ ساعتونو کې څومره ځوله

توليدوي؟

ځواب: يو انسان په ۲۴ ساعتونو کې ۱۰۰۰ گرامه ځوله توليدوي، د ځولو توليد په پرلپسې ډول سره دې ځکه خو انسان هغه په پوره ډول نه حس کوي، ځوله د انسان بدن نمجن ساتي کله چې ځوله نه وي د بدن پوستکي وچيږي.

310 پوښتنه: د انسان د بدن لوی غړی کوم يو دی؟ ځواب: اینه

311 پوښتنه: انسان بيله ايني څومره ژوندی پاتيدلی سي؟

ځواب: د دريو ساعتو څخه ډېر ژوندی نه سي پاتيدای.

312 پوښتنه: آیا اینه خپل لمنځه تللي برخي بيا جوړولی سي؟

ځواب: هو.

313 پوښتنه: اینه تخمين څومره دندې سرته رسوي؟

ځواب: د پنځو زرو څخه ډېرې دندې سرته رسوي.

314 پوښتنه: په اینه کې څومره وینه ذخیره وي؟

ځواب: ۱۵۰۰ سانتي متر مکعب وینه.

315 پوښتنه: آیا اینه قندونه په غوړو او غوړي په قندونو بدلوي؟

ځواب: هو اینه کولی سي یو ډول مواد په بل ډول موادو بدل کړي.

316 پوښتنه: اینه نوري کومې دندې سرته رسوي؟

ځواب: دمایعاتو دنسبت اندازه گیری، شکل ورکول یانې جامد په مایع او مایع په جامد اړول، دزهري مادي لمنځه وړل، دصفرا جوړول...

317 پوښتنه: آیا داگتور چار دئ چې موږ د ډېرې دندې په حالت کې په یوه وار ډیرې اوبه وڅښوو؟

ځواب: یا دا کار زیانمن او خطر ناکه دئ.

318 پوښتنه: دتنفسي سیستم دزړه دضربانو دتنظیم اونورو سیستمونو دتنظیم مرکز چیرې دئ؟

ځواب: دشوکی نخاع په سریا بصل النخاع کې چې دمغز پای دئ یو پیچلي تارونو ته ورته جوړښت ځای لري، دتنفس دتنظیم مرکز، دزړه دضربانو دتنظیم او همدغه رګم درګونو مرکزونه چې ددې تنګ او نري ځای څخه تیریږي؛ ځای لري.

319 پوښتنه: دتنفس شمير کله ډير او لږيزي؟

ځواب: پوهان په دې باوردي چي که دانسان په بدن کي دکاربن گاز دمعمول څخه دوه په لسو کي ډېر سي د انسان دتنفس شمير ډېريزي، او که په همدې اندزي لږ سي تنفس دريزي.

320 پوښتنه: هوايي کڅوړې څومره قطر لري؟

ځواب: هوايي کڅوړې چي دهوا څخه ډکې دي دمايکرومتر څلورمه بره قطر لري.

321 پوښتنه: ترخيا، دساه نلۍ څومره قطر لري؟

ځواب: ترخيا قطر پنځه سانتي متره دۍ داسي لکه ديؤ کوچني فلزي پيپ يا دهغه څخه لږ غټ.

322 پوښتنه: دهوايي کڅوړې څومره مساحت لري؟

ځواب دهوايي کڅوړو ټوله مساحت ۷۰ متره مربع کيزي.

323 پوښتنه: په سږو کي څومره هوئي کڅوړي شتون لري؟

ځواب: دري ۳ميليونه هوايي کڅوړې شتون لري.

324 پوښتنه: سيلياوي يا وريښتو ته ورته جوړښتونه په څومره اندازه

جوړي دي؟

ځواب: سيلياوي يا وريښتو ته ورته جوړښتونه شتون لري چي هريؤ يي

۶مايکرو متره اوږد او دوه مايکرو متره قطر لري.

325 پوښتنه: توخ په څومره تيزوالي دساه په نلۍ کي حرکت کوي؟

ځواب: دتوخ گړنديتوب په ساعت کي ۹سوه کيلومتره دی.

326 پوښتنه: د نرخه په يوه وار انزال څو سپر مه وځي؟

ځواب د نرخه په يوه وار انزال دمنيو سره ۴۰۰ميليونه سپر مه وځي

327 پوښتنه: آيا سپرمونه حرکت کوي؟

ځواب: هو سپرم خوځنده ماده ده.

328 پوښتنه: دانسان په مغز کي څو عصبي حجري شتون لري؟

ځواب: دانسان په مغزو کي ۱۴۰ميليونه عصبي حجري شتون لري.

329 پوښتنه: دسترگي شبکيه څو درنا اخذي؛رنا نيوونکي لري؟

ځواب: دانسان دسترگي شبکيه ۱۴۰ميليونه رنا نيوونکي اخذي لري

330 پوښتنه: دسترگي شبکيه په لږ رنا کي څو درنا نيوونکي اخذي لري؟

ځواب: دسترگي شبکيه په لږ رنا کي سل ميليونه استونيي شکله د لږ رنا نيوونکي اخذي لري.

331 پوښتنه: دغږ دلوري مالومونکي چيري دی؟

ځواب: په مغزو کي، داسي کارکوي که يوه ثانيه پر ۱۶۰۰برخو وويشو په يوه برخه وخت کي يي انسان ته دبرغ لوري په گوته کوي.

او ځوابونه

ننگونکي پوښتنې

332 پوښتنه: مور چي خبرې کو دخبر په جوړولو کي څو عضلي گډ کارکوي؟

ځواب: اولس ۱۷ عضلي

333 پوښتنه: زموږ دخولي دننه څو حجرې شتون لري؟

ځواب موږ دخولي دننه ۵۰۰ ميليونه حجرې شتون لري

334 پوښتنه: دخولي په دېوالونو کي په هر پنځو دقيقو کي څو حجرې مري؟

ځواب: دخولي په دېوالونو کي په هر پنځو دقيقو کي ۵۰۰ ميليونه حجرې مري او ځای يې نوي حجرې ني سي

335 پوښتنه: دانسان مغز دڅو عصبي حجرو لرونکی دی؟

ځواب: دانسان په مغزو کي ۱۴۰ ميليارده بنسټيزې حجرې او ۱۴ ميليارده باندنۍ حجرې شتون لري.

336 پوښتنه: دانسان حافظه څومره ظرفيت لري؟

ځواب دخينوڅيرنو پربنسټ دانسان حافظه تخمين ۱ ميليارد جي بي ده چي د دري ميليونه ساعته ويديو ځايولو وړتيا لري چي کتل يې ۳۰۰ کاله وخت نيسي.

337 پوښتنه: دانسان په سږو کي څو هوايي کڅوري شتون لري؟

ځواب: دانسان په سږو کي ۷۰۰ ميليونه هوايي کڅوري شتون لري.

ننگونکي پوښتنې

او ځوابونه

338 پوښتنه: دانسان سږي په ورځ کي څو ځله خلاص او را غونجیږي؟

ځواب: دانسان سږي په ورځ کي ۲۱۶۰۰ ځله خلاص او را غونجیږي.

339 پوښتنه: دانسان سږي په ورځ کي څومره هوا تنفس کوي؟

ځواب: دانسان سږي په ورځ کي ۱۲۰ متره مکعبه هوا تنفس کوي.

340 پوښتنه: په اینه کي څومره حجرې شتون لري؟ ځواب په اینه کي

۳۰۰ میلیارده حجرې شتون لري.

341 پوښتنه: او په څومره وخت کي یادي ټولي حجرې نوي کیږي؟

ځواب: په دري میاشتو کي داینې ټولي حجرې نوي کیږي.

342 پوښتنه: په کلمو کي په هرثانتي مترمربع ساحه کي څومره ګوتي ته

ورته جوړبنتونه شتون لري؟

ځواب: په کلمو کي هرثانتي مترمربع ساحه کي ۳۶۰۰ ګوتي ته ورته

جوړبنتونه شتون لري.

343 پوښتنه: دا دخوړو تجزیه کوونکي جوړبنتونه په څومره وخت کي

نوي کیږي؟ ځواب: دا دخوړو تجزیه کوونکي جوړبنتونه په

هر ۴۸ ساعتونو کي نوي کیږي

344 پوښتنه: دانسان په پښتورګو کي څومره دویني پاکوونکي،

ګلومیرولرونه.

شتون لري؟

او ځوابونه

ننگونکي پوښتنې

ځواب: دانسان په پښتورگو، بډوډو کي دوه ميلیونه دويني پاکوونکي جوړښتونه گلوميرولرونه شتون لري.

345 پوښتنه: د یاد پاکوونکو اوږدوالی څومره دی؟

ځواب: سل کیلومتره.

346 پوښتنه: دانسان بدن څو ساتونکي دېوالونه لري؟

ځواب: دري: لومړی پوستکی، دویم دهرغري لپاره ساتونکی دېوال لکه دسترگو لپاره اوبنکي، دریم دفاعي دېوال يې دويني سپين کرويات دي.

347 پوښتنه: د بدن دروغتيا په وخت کي دسپينو کروياتو دېليوبي سي شمېر څومره وي؟

ځواب: دروغتيا په ورځو کي د دېليوبي سي شمېر ۲۵ ميلیونه وي.

348 پوښتنه: دناروغی په ورځو کي دسپينو کروياتو دېليو بي سي شمېر څومره وي؟

ځواب: شمېر دناروغی په ورځو کي دسپينو کروياتو ددېليوبي سي سلگونو ميلیونو ته رسيري.

349 پوښتنه: دسپينو کروياتو دېليوبي سي قطر څومره دی؟

ځواب: تخمین ۱۵ مايکرو متره.

او ځوابونه

ننگونکي پوښتنې

350 پوښتنه: په دويم نړيواله جگړه کي دنارينو شمېر نسبت بڼځوته ته څومره کم وو ؟

ځواب: دهر و ۱۰۰ بڼځو پر وارنډي ۷۵ نارينوو شتون درلودئ.

351 پوښتنه دنارينو او بڼځو د شمېر ترمنځ نسبت څومره دئ.

ځواب: ۱۰۵ نارينو پر وراندي ۹۵ بڼځي شتون لري.

352 پوښتنه: د بڼځو تنه په نړۍ کي دنارينو په نست څومره کوچني ده؟

ځواب: د بڼځو تنه په ټوله نړۍ کي په اوسط ډول دنارينو په نست ۱۰ سانتي متره کوچني ده.

353 پوښتنه: آيا د بڼځينو او نارينو د هډکو په وزن کي توپير سته؟

ځواب: هو د بڼځو د هډکو وزن دنارينو د وزن څخه لږ دئ.

354 پوښتنه: آيا د بڼځينو او نارينو د عضلو ترمنځ توپير سته؟

ځواب: هو د بڼځو عضلي دنارينوو د عضلو څخه ۱ پر ۳ برابره کم توانه دي.

355 پوښتنه: ماشومان څه وخت بڼه وده کو؟

ځواب: په پسرلي کي بڼه او ژر وده کوي .

356 پوښتنه: دانسان د تر ټولو کلکي عضلي نوم واخلي؟

ځواب: ژبه د انسان په بدن کي تر ټولو کلکه عضله ده .

او ځوابونه

ننگونکي پوښتنې

357 پوښتنه: د خولي څخه معدې ته د غذا رسيدل څومره وخت وخت نيسي؟ ځواب: د خولي څخه معدې ته د غذا رسيدل ۷ ثانيې وخت نيسي

358 پوښتنه: دهغې هوا سرعت چې د پرنجي په وخت کې له پزې خارجيږي څومره دی؟

ځواب: دهغې هوا سرعت چې د پرنجي په وخت کې له پوزې خارجيږي، سل ميله يا ۱۷۰ کيلومتره په يوه ساعت کې دی.

359 پوښتنه: دانسان بدن تر ټولو کوچنی هډوکي چيري دی؟

ځواب: دانسان بدن تر ټولو کوچنی هډوکي په غوږ کې شتون لري تقريباً ۱۱، ۰ انچه دی.

360 پوښتنه: دانسان يوه ورځه څومره وريښتان لري؟

ځواب: د انسان هره ورځه کې تقريباً ۵۰۰ وريښتان شتون لري.

361 پوښتنه: د نارينو په ورځ کې څو وريښتان توپيري؟

ځواب: د سړيو په ورځ کې ۴۰ وريښتان توپيري او د ښځو ۷۰ وريښتان.

362 پوښتنه: هډوکي څو ځلي تر سمينټو کلک دي؟

ځواب: هډوکي څلور ځلي تر سمينټو کلک دي.

363 د انسان بدن قد په سهار او شپه کې توپير کوي؟

پوښتنه: هو د انسان بدن په سهار کې لوړ او په شپه کې لږ ټيټ ښکاري؟

364 پوښتنه: دانسان کوپړی دڅو هډکو څخه جوړه سوي؟

ځواب: دانسان کوپړی د ۲۷ مختلفو هډوکو څخه جوړه سوي ده

365 پوښتنه: دانسان هډوکي څومره وي؟

ځواب: کله چي ماشوم نوی پيدا سي نو ۳۰۰ هډوکي لري، خو کله چي لوی سي ۲۰۶ هډوکي کېږي، ځکه چي ځيني هډوکي سره يوځای سي او د څو هډوکو څخه يو هډوکي جوړ سي.

366 پوښتنه: آیا دبادامو خورل گټه لري؟

ځواب: هره ورځ د پنځو بادامو خورل تاسو د سرطان له ناروغی څخه ساتي.

367 پوښتنه: دلیمبو خورلو یوه گټه راته ووايه؟

ځواب: هره ورځ د يو لیمبو خورل، ستاسو بدن، چاغ کيدلو ته نه پرېږدي.

368 پوښتنه: آیا دنارينوو اوښځو د مغز دوزن ترمنځ توپير سته؟

ځواب هو دنارينوو د دماغ وزن په منځني ډول دښځو د مغز دوزن څخه ۱۰۰ گرامه ډېر دی.

369 پوښتنه: دښځي او نارينه مغز بل څه توپير سره لري؟

او ځوابونه

ننگونکي پوښتنې

ځواب: دښځې مغز کمې لايي، پورونه او همدارنگه دتشخيص، بيلوالي دارځه لږ مساحت لري مگر داحساس، هيرنتيا، هيجان، دمرکز کاريي دنارينه دمرکز دکار څخه ډېر او سخت دی.

370 پوښتنه: دنارينه او ښځې ترمنځ بل څه بدنی توپير شتون لري؟

ځواب: دښځو سږي دنارينو دسږو څخه لږ پراخوالی لري مگر دښځو تنفس دنارينو دتنفس څخه تيز، گړندی دی، دښځو د زړه حجم دنارينو د زړه دجوړښت څخه کوچنی دی همدارنگه دښځې دنبض يا دزړه دغورځيدا اندازه دنارينه دزړه دغورځيدا داندازې څخه ډېره ده.

371 پوښتنه: آیا حشرات سږي لري؟

ځواب: يا. الله جلاله دسږو پرځای حشرتو ته دتنفس کولو لپاره ځانگړي لولي، پيپونه ورکړي ځکه که چيري دهغوئ ساه کښل دسږو دلاري وای حشرات دخپل اوسني حجم څخه ډېر غټيدل او انسانانو ته دزيان رسولو او مرگ لامل به کيدای.

پوښتنه: دانسان د بدن يوه حجره څومره وزن لري؟

ځواب: که د تلی په يوه پله کي زرميليونه جگړې کښيږدو وزن به يي يوگرام سي:

372 پوښتنه: دراوسه څو جينونه پيژندل سوي دي؟

ځواب: ننی پرمختگونو او پوهي ۸۰۰ يا دهغه څخه زيات جينونه پيژندلي دي جينونه ارثي صفتونو دجينو په مرسته په نښه کيږي، جينونه

ننگونکي پوښتنې

او ځوابونه

د کروموزم برخه ده چې د کروموزم د پاسه ځای لري کروموزومونه د دې
این ای او پروټین څخه جوړیږي.

373 پوښتنه: حجره کومې دندې سرته رسوي؟

ځواب: پروټینونه په حجره کې جوړیږي او په حجره کې زیرمتونونه
شتون لري چې ځینې مواد هلته زیرمه کیږي، همدارنگه په حجره کې پاک
کوونکي جوړښتونه، رسوونکي غاړې یا پېپونه، او انرژي تولیدونکي
جوړښتونه شتون لري.

374 پوښتنه: د انسان د پوستکي د حجرو عمر څومره دی؟

ځواب: د پوستکي حجرې در یوه ساعت ډېر ژوند نه لري کله چې لمبیري
داسې احساس به وکړئ لکه کوم څه چې مو د بدن شوه یا لیري کیږي
چې همدا ستاسو د پوستکي مړي حجرې دي چې د بدن مو لیري کیږي.

375 پوښتنه: د ذائقي حجرو عمر څومره دی؟

ځواب: اووه یا دهغه څخه کمې ورځې.

376 پوښتنه: د وینې د سپینو کرویاتو د حجرو عمر څومره دی؟

ځواب د وینې د سپینو ذراتو ځینې حجرې ۲۵ ورځې ځینې یې څو ساعته
او ځینې یې څو میاشتې ژوند پاتې کیږي.

377 پوښتنه: د انسان په بدن کې څومره حجرې شتون لري؟

ځواب: د انسان په بدن کې دسل ټریلیونه یانې در زرگونو میلیونو ډېرې
حجرې شتون لري.

او ځوابونه

ننگونکي پوښتنې

378 پوښتنه: د سپرم او ووم يا دهغوی زېگوت ترکیبي حجره څنگه جوړېږي لري؟

ځواب: ياده حجره دهستي خاونده ده چي دهغي په اړه ويل کيږي چي ياده هسته د اداري او مديريت څښتنه ده او پرهمدي هستي ۲۳ جوړي کروموزومونه شتون لري چي خپله دژوند ماده ده او د وجود رازونه، اسرار په هغي کي پټ سوي خوندي سوي دي.

379 پوښتنه: په جينونو کي څومره مالومات خوندي سوي دي؟

ځواب: په جينونو کي زرميليونه مالومات شتون لري که موږ ياد مالومات پرپايو وليکو يو لوی دايرة المعارف به ترينه جوړ سي چي يوميليون پاتي به ولري او په هره پاڼه کي به يي پنځه زره مالومات يا د پام وړتکي شتون ولري.

380 پوښتنه: دانسان په بدن کي لومړی عصبي احساسونکي اخذي دڅشي دي؟

ځواب: په پوستکي کي لومړنی اخذي د درد او ورستی هغه يي د فشار دي چي دهغوی په منځ کي ديځ، گرمی، لمس او نوري اخذي شتون لري.

381 پوښتنه: انسان څومره د احساس عصبي اخذي لري؟

ځواب: ځيني پوهان واي انسان د درو څخه درينځو ميليونو د احساس عصب لري.

او ځوابونه

ننگونکي پوښتنې

382 پوښتنه: دانسا په بدن کي څومره ديخ او گرمي او فشار عصبي اخذي شتون لري؟

ځواب: تخمين شل زره دگرمي او يخني احساس عصب او پنځه لکه د فشار د حس کولو عصب لري.

383 پوښتنه: دانسان د بدن د تعادل، توازن ساتلو حس کي کوم غړي برخه لري؟

ځواب: په ياده دنده کي ۵۰ مفصلون، بندونه، ۲۰۰ هډوکي، دوه سوه نسجونه، برخه لري.

384 پوښتنه: مثانه څومره بولي نيسي؟

ځواب: در ۸۰۰ ملي ليټرو پوري

385 پوښتنه: که مثانه ډکه سي بولي چيري ځي؟

ځواب: حلبين ډکيري پښتورگو ته ځان رسوي، هغه وخت انسان بولي نه سي ټينگولي.

386 پوښتنه: که بولي په وینه گډي سي څه پيښيري؟

ځواب: دانسان دمړيني لامل کيري.

387 پوښتنه: بولي په څومره اندازه د پښتورگو څخه څيري؟

ځواب: په هرو شلو ثانيو کي دوه څاڅکي بولي د پښتورگو څخه د حلبونو دلاري مثاني ته څيري.

ننگونکي پوښتنې

او ځوابونه

388 پوښتنه: د پوستکي په مخ کي چوپرکي حجرات يانې چوپرک ته ورته حجرات، ژونکو شمېر څومره دی؟

ځواب: د پوستکي په مخ کي چوپرکي حجرات يانې چوپرک ته ورته حجرات، ژونکي ميلانوسيتونه شتون لري، ددې حجراتو شمېر په هر انچ مربع ساحه کي شپيتو زرو ته رسېږي.

389 پوښتنه: آيادانسان د عمر په ډېرېدو دهغه پوستکي روښانه او سپين کيږي؟

ځواب: هودانسان د عمر په ډېرېدو دهغه پوستکي روښانه او سپين کيږي.

390 پوښتنه: ديوه انسان پرسر څومره وريښتان شتون لري؟

ځواب: دهر انسان پر سره دسل څخه در دوه سوه پنځوس زرو وريښتانو پوري شتون لري.

391 پوښتنه: يو وريښته څومره ژوند کوي؟

ځواب: هر وريښته د درو کلونو څخه ډېر ژوند کوي.

392 پوښتنه: څومره وخت ته اړتيا ده چي وريښتان نوي سي؟

ځواب: دوو سوو ورځو ته.

393 پوښتنه: آيا ريښتيا دهر وريښته سره دورښته جوړولو فابريکه شتون لري؟

ځواب: هو

394 پوښتنه: یو ورپښته کوم شیان لري؟

ځواب: هر ورپښته یو شریان او ورید دځان دمغذي کیدني او یوه عضله دخپلي خوځیدني لپاره لري، همدارنگه هر ورپښته یو عصبي مزى لري چي تکان ورکوي ترڅو ودريزي او دغه رکم هرورپښته یوه دغورو او یوه درنگ غده لري.

395 پوښتنه: که دحجرې اندازه داوسني حالت څخه لږ غټه یا کوچنی وای څه به پيښ سوي وای؟

ځواب: که داوسني حالت څخه لږ هم غټه یا پراخه وایي دانسان ږغ به نه را وتای یا به نه اوریدل کیدای او همدارنگه که داوسني حالت څخه لږ لږهم کوچنی وای ساه اخیستل به ستونزمن وای.

396 پوښتنه: آیا دابه زموږ لپاره بڼه وای چي موږ داوسني لید څخه ډېر لیدل، ډېر اوریدل، ډیر لمسول، ډیر بویول کولی سواى؟

ځواب: یا دې چاري به زموږ ژوند راسخت کړی وای اندوکړئ موږ به په اوبو کي ژوندي موجودات لیدای، هرږغ به مو اوریدای.

397 پوښتنه: دانسان دپښتورگو په اړه راته ووايه؟

ځواب: پښتورگي دحجاب عجز لاندي دپړیتوان په شا کي دانسان په دورو اړخونو کي ځای لري، شکل يې لوبیا ته ورته دی چي دیوه لوی انسان پښتورگي ۱۲ سانتي متره اوږده، شپږ سانتي متر پرداره دونیم سانتي متر پنډ او وزن يې ۱۵۰ گرامه کيږي.

398 پوښتنه: پښتورگي هرورځ څومره وینه پاکوي؟

ځواب: پښتورگي هرورځ ۱۸۰۰ لیتره وینه پاکوي .

399 پوښتنه: په پښتورگو کي کوچنو لولي پيپونو ته ورته جوړښتونه
نفر ونونه څومره اوږده او شمېر يې څومره دي؟

ځواب: په پښتورگو کي کوچنو لولي پيپونو ته ورته جوړښتونه
نفر ونونه شتون لري چي اوږدوالی يې ۶۰ کيلومتره او شمېر يې يوه
ميليونه رسيري.

400 پوښتنه: دانسان ټوله وینه په هرو څلورويشتو ساعتونو کي څوځله
پاکيري؟

ځواب: دانسان ټوله وینه په هرو څلورويشتو ساعتونو کي شپږ دیرش
ځله دپښتورگو څخه دپاکيدني په پار تيريري، چي پښتورگي دويني
دتصفيي، پاکيدني لپاره ډېر پيچلي عمليات سرته رسوي، داسي چي قندي
مواد، ځيني نور عناصرونه او پروټينونه دويني څخه اخلي او په منظمو
نسبتونو سره يې دځان دباندې وريدونو ته هدايت کوي او داندازي څخه
ډېر خواږه او نور اضافي او زهري مواد دبولو سر دبدنه دباندې باسي.

401 پوښتنه: څومره اندازه مالگه دانسان دمړيني لامل کيري؟

ځواب: که دانسان په بدن کي دمالگي داندازي نسبت د اتيازرو څخه لوړ
سي، انسان مري.

402 پوښتنه: په کي څو دروازي شتون لري؟

ځواب: په ستوني کي دوه دروازي شتون لري يو حلقی ژبه چي خواړه ژبي ته ورته نه پریردي پزي ته داخل سي او دويم ابي گلوت يا کوچنی جوړښت چي دسپرو دپيپ په دروازه کي ځای پرځای سوی چي خواړه نه پریردي، دسپرو پيپ ترخیا ته ننوزي، دستوني لاندې لورته دوه لاري شتون لري معدې ته دخورو دتلو لار او سپرو ته دهوا دننوتلو لار.

403 پوښتنه: مغزو ته چي څومره وخت اکسیجن ونه رسیري انسان مري؟

ځواب: که دمغزو اصلي حجرو ته پنځه دقیقې اکسیجن ونه رسیري هغوی مري.

404 پوښتنه: پرمخکي څو کاله مخکي د دیناسورانو دلمنځه وړونکي آسماني ډبرې ومښتلي؟

ځواب: ۶۵ میلیونه کاله مخکي.

405 پوښتنه: گیدري داوریډو حس څومره پیاوړی دی؟

ځواب: دومره چي دلاس دساعت دتیک تک برغ د ۴۰ متره لیري څخه اوري.

406 پوښتنه: دمخکي پر مخ تخمین څومره میزبان شتون لري.

ځواب: شل ۲۰ کواډریلیونه میزبان شتون لري، دا یاني هر انسان ته دونیم میلیونه میزبان رسیري.

ننگونکي پوښتنې

او ځوابونه

407 پوښتنه: د انسان د بدن خولي توليدونکي غدي په يوې تودې ورځې کې څومره څوله توليدوي؟

ځواب: د ۲۰۰ سانتي متره مکعبه څخه د ۵۰۰ سانتي متره مکعبه پوري

408 پوښتنه: د انسان د بدن پر يوه سانتي متر مربع ساحه څومره دځولي توليدونکي غدي شتون لري؟

ځواب: پرتندي؛ د لاس پر ورځو ډېر شمېر څوله توليدونکي غدي ځای پر ځای سوي دي، د بدن په نورو برخو کې په يوه سانتي متر مربع ځای کې د ۳۰۰ غډو په شاوخوا کې شتون لري، که موږ يادې غدي ديوبل سره وتړو ديوه انسان دځوله توليدونکو غډو اوږدوالی به پنځه کيلومتره ته ورسېږي.

409 پوښتنه: موږ څنگه دتندي احساس کوو؟

ځواب: زړه يو هورمون هضمي سيستم ته مخابره کوي، ترڅو انسان دتندي احساس وکړي.

410 پوښتنه: د ورښتانو د سپينې دو لريو د لوی لاملونو څخه څشي دي؟

ځواب: د انسان بیره، ډار دننه بیره.

411 پوښتنه: د پوستکي دويم پوښ دڅو برخو څخه جوړ سوی دی؟

ځواب: د پوستکي دويمه برخه، د دوو برخو څخه جوړه ده پاپيلاي او رتيکولر، په پيلاي برخه کې دويني رگونه او حس کونکي حجرې شتون لري همدارنگه په رتيکولر برخه کې يې دورښتاتان، دغوريو غدي،

ننگونکي پوښتنې

او ځوابونه

دخولو غدې، دردي پوښ لاندې هپيو درم برخه شتون لري چې په هغې کي دوريبنتانو پيازوونه او دچربي، غوريو نسجونه په زياته اندازه شتون لري.

412 پوښتنه: دانسان په بدن کي څومره دويني سره کرويات شتون لري؟

ځواب: دانسان د بدن په وینه کي ۲۵ ميليونه، ميليونه سره ذرات شتون لري چې په شريانونو او وريدونو کي دويني سره مله دي په داسي حال کي چې سره کرويات دويني يوه کوچنی برخه ده، د يادو کروياتو شمير په هر ملي متر مکعب کي د پنځه ميليونو څخه کم نه دی؛ څومره ډېر او جالب.

413 پوښتنه: هره ورځ سره کرويات څو ځله په بدن کي گرځي؟

ځواب: هر ورځ سره کرويات په بدن کي پنځلس سوه ځله گرځي، ځي او راځي.

414 پوښتنه: سره کرويات په خپل ۲۵ ورځني ژوند کي څه کوي؟

ځواب: په دغه پنځويشت ورځني ژوند کي دوی ۱۱۵۰ کيلومتره لار طی کوي او ۶۰۰ ليتره اکسجن دخان سره وړي او ځای پرځای کوي يې په داسي حال کي چې دهرې سرې ذرې قطر د اووه مايکرو مترو څخه ډير نه دی.

ننگونکي پوښتنې

او ځوابونه

415 پوښتنه: دویني هره سره زره څو هیموگلوبینه لري؟

ځواب: هره سره زره د ۲۵۰ میلیونه مالیکوله پروتینونه لري چې داوسپني لرونکي دي او هیموگلوبین ورته وايي.

416 پوښتنه: یو هیموگلوبین څو مالیکوله اکسیجن دځان سره لیردوي؟

ځواب: یو هیموگلوبین څلور مالیکوله اکسیجن دځان سره ولیردوي چې په دې حساب دویني هره سره زره یو بیلیون مالیکوله اکسیجن دځان سره لیردوي.

417 پوښتنه: یو هیموگلوبین دڅشي څخه جوړسوی دی؟

ځواب: هر هیموگلوبین د ۴ پلي پپتید، دوه ۱۴۶ آمینو اسید، دو ۱۴۱ آمینو اسیدچي ټوله ۵۷۴۰ آمینو اسیده کیري څخه جوړسوی دی.

418 پوښتنه: په کوم وخت کي فشار ډیر لوړیږي؟

ځواب: دیوې څیرني دراپورلمخي د درد، خپگان او دگرمی په موسم کي

419 پوښتنه: حجامت بایدکوم وخت وسي؟

ځواب: د سپوږمې زي میاشتي په ۱۹/۱۷ او یا ۲۱ نیټه باندي؟

420 پوښتنه: دلماڅه کولو دیوې بلي روغتیايي گټي په اړه راته ووايه؟

ځواب: په مغز کي د ویني بڼه گرځیدنه او روان دانسان د سلامتی او روغتیا لپاره ډېر اړین دي، دلمونځ کونکي دسجدي حالت په وینه کي

حرکت رامنځته کوي، چې په پایله کې یې شریانونه کشیږي، پراخېږي، دسر ډېرې ناروغۍ د مغزو دشریانونو دپټاويدو او چاودیدو لکبله وي، کوم وگړي چې دالله جل جلاله لپاره سجدي کوي که څه هم چې نه پوهیږي چې سجده کول یې دمغز شریانونه یې د شکیدلو،چاودیدلو او نابودیدلو څخه سالم ساتي.

421 پوښتنه: دحجامت بڼه وخت کوم وخت دی

ځواب: د پسرلي او گرمی پیل.

422 پوښتنه: آیا ځیني میوي او ترکاری دپوستکو سره خوړل روغتیا ته زیان رسوي؟

ځواب: نه بلکې گټه ورته لري.

423 پوښتنه: دویني په یو مایکرو لیتر کې څومره سپین کرویات اوپلاټیلیټونه شتون لري؟

ځواب: دویني په یو مایکرو لیتر کې لارږه سپین کرویات او دري لکه پلاټیلیټونه شتون لري.

424 پوښتنه: پر بدن سپیني لکي دڅه بڼوودونکي دي؟

ځواب: هرکله چې انسان پر خپل بدن سپیني لکي وویني باید وپوهیږي چې هلته د سپینو ذراتو یا د بدن د دفاعي پوځیانو او بې گانه میکروبونو ترمنځ سخت جنگ روان دی.

او ځوابونه

ننگونکي پوښتنې

425 پوښتنه په ۲۰۰۴ ميلادي کال کي په ټوله نړۍ کي په ياده ناروغۍ څومره کسان اخته وه؟

ځواب: څلويښت ميليونه وگړي .

426 پوښتنه: ايا دايدز ويروس خپل ځان بدلوي؟

ځواب: هو ياد ويروس کولی سي هر وخت خپل ښکاره قيافي، شکل، کوډونو او ځانگړونو ته بدلون ورکړي.

427 پوښتنه: په يوشپه کي انسان څوځله پر اړخ اوړي؟

ځواب: په يوشپه کي دخوب په حال کي انسان تقريباً ۳۵ ځله پر اړخ اوړي.

428 پوښتنه: هرورځ دسگرېټ توليدونکي بافريکي څومره سگرېټ جوړوي؟

ځواب: د نړۍ دهر انسان پر سر دوه سگرېټه.

429 پوښتنه: سگرېټ څکونکي دسگرېټ نه څکونکو په نسبت څو برابره دسرطان دخطر سره مخ دي؟

ځواب: شل ۲۰ برابره.

430 پوښتنه: که چيري سل نفره شراب وڅښي په شرابو دمعتاده کيدو سلنه يي ۱۵ ده، که په همدې تعداد وگړي سگرېټ وڅکوي نو دمعتادئ سلنه به يي څومره وي ۸۵

ننگونکي پوښتنې

او ځوابونه

431 پوښتنه: در اوسه دانسان په گوتو کي څو بيلونکي نښي پيژندل سوي دي؟

ځواب: پوهان په دې بريالي سوي چي دگوتي په سر کي سل بيلوونکي نښي او علامي وپيژني.

432 پوښتنه: دگوتو د دوو نښو ترمنځ څو توپيرونو بايد شتون ولري؟

ځواب: که چيري ۱ ۲ نښي يا علامي ددو گوتو دنښو څخه سره ورته وي دا څرگندوي چي دگوتو يادې دوي نښي په يوه وگړي پوري اړه لري ياني داچي دوي نښي ديوه وگړي دي.

433 پوښتنه: دڅومره انسان ترمنځ ددوکسانو دگوتي نښي سره ورته والي لري؟

ځواب: کله چي موږ د ۶ميلياردو انسانانو دگوتو نښي ديوبل سره وگورو ياني په شپږو ميلياردو انسانانو کي کيدای سي ددوو انسانانو دگوتو نښي يوډول وي.

434 پوښتنه: دگوتو نښي څه وخت جوړيږي؟

ځواب: کله چي ماشوم دمور په رحم کي دشپږو مياشتو سي دهغه دگوتو دسرونو يادې نښي رامنځته کيږي يا جوړيږي او دهغه دمرگ در وخته بيله کوم بدلونه پر خپل لومړني ډول پاتي کيږي.

435 پوښتنه: آیا موږ دخپل گوتي نښي ته بدلون ورکولی سو يا زموږ دگوتو نښه بدلون کوي؟

ننگونکي پوښتنې

او ځوابونه

ځواب: يا که ديوه چا دگوتو دسرونو پوستکي په بشپړ ډول لمنځه ولاړ سي او پرځای يې نوی پوست دهغه ځای ونيسي بيا به هم دهغه وگري دگوتو په نښه کي کوم بدلون رانه سي او هم هغه لومړنی دگوتي نښه به يې وي؛ همدارنگه که ديوچا دگوتو دسرپوستکي دجراحی په مرسته ليري کړل سي او دهغه بدن دکومي بلې برخې پوستکي پري پيوند سي دخو مياشتو په تيريدو به ديا د کس دگوتو نښې خپل لومړني حالت يالومړني شکل ته راوگرځي او کوم بدلون به په کښې شتون ونه لري.

436 پوښتنه: کله چي هوا سړه سي او دگرمولو کوم شی هم نه وي دانسان بدن په ياد وخت کي کومه کړنه سرته رسوي؟

ځواب: شريانونه او وريدونه تنگيري په ځانگړي ډول سربيرن رگونه، کله چي رگونه تنگ سي دويني جريان هم په رگونو کي کميري څنگه چي په رگونو کي دويني جريان کم وي دتودوخې د ډېر پاشل کيدو خپريدو مخه نيول کيږي او بالا بود تودوخه چي دخورو دسوخيدا څخه په لاس راغلي په بدن کي خوندي پاتيري.

437 پوښتنه: دانسان بدن ديځنی سره دمبارزي لپاره نور کوم کارونه سرته رسوي؟ ځواب دهيوپوفيز، نخاميه غده دتيروئيډ غدې خوا ته ای سي ټي ايچ هورمون رسوي او دتيروئيډ غوده چي دنده يې دغذايي موادو په انرژي بدلول دي خپلي دندې ته لا ښه پاملرنه کوي؛ ښه نو دنخاميه غده دتيروئيډ غدې ته پيغام استوي چي دانرژي جوړولو کارونه چټک کړي او په بدن کي گرځنده، څرخيدونکي تودوخه رامنځته کړي.

کله چې د انسان بدن ديځنی سره مخ کيږي په بدن کې د هورمونونو شمېر ډېرېږي په ځانگړي ډول دنخاميه غدې څخه د ترشح کيدونکو هورمونو شمېر او بدن ته پرلپسې امرونه کوي چې د تودوخې دانرژي اندازه ډېره کړي.

همدارنگه انسان دنورو لارو او وسيلو په مرسته ديځنی سره مبارزه کوي، د انسان پر پوستکي د ۵۰ ۲ زره څخه ډېر وريښتان شتون لري، هر وريښته دوريد، شريان، عصبي عضلي، د غوريو د غدې او درنگ د غدې لرونکې دي هر کله چې انسان ديځنی سره مخ سي وريښتو ته خبر رسيږي او وريښتان شخ دريږي ترڅو دورينتو د سوريو خوله بڼه بنده سي، گرمه هوا د بدن څخه دباندې ونه وځي او دننه بدن کې خوندي پاته سي.

438 پوښتنه: پر راسته او چپه اړخ بيدل څنگه دي؟

ځواب: پر چپه اړخ بيدل د هضم ستونزه پيښوي هغه خواړه چې په دوه يا څلور ساعته هضميږي د هضم موده يې شپږو يا اتو ساعتونو ته اوږدېږي ځکه راسته سږي چې نسبت چپه سږي ته لوی دی پر زور راولي او همدارنگه اینه چې لوی غړی دی ځانته ځوړند حالت غوره کوي، يانې چپه اړخ ته ځړيږي، مگر کله چې انسان پر راسته اړخ بيديږي اینه چې لوی غړی دی زور يې خواته کيږي چپه سږي کوچنی، سپک دی، او پرمعهده يې زور نه راځي نو د هضم کار چابک کيږي.

439 پوښتنه: څو ساعتونه پرلپسي خوب کول څنگه دي؟

ځواب: هغه وگړی چې پرلپسي څو ساعتونه پر یوه حالت خوب کوي دزړه په ناروغيو داخه کید امکان یې ډېر دی، ځکه په زړه او رگونو کې یې غوړ، چربي رسوب کوي ځای نیسي او درگونو دکمزوری او لمنځه تللو لامل یې کیږي او رگونو یې بیا ددې تونايي نلري چې عضلي یې تغذیه کړي.

440 پوښتنه: دسهار دلمانځه ځیني روغتیايي گټي بیان کړه؟

ځواب: دسهار لمانځه ته په پورته کیدلو زړه او رگونو په هغوی کې دویني دغوړ درسوب څخه خلاصیږي؛ دزړه درد ارامیږي، انسان ته روحي سکون پیدا کیږي، درگونو دتنگیدا څخه ژغورل کیږي.

441 پوښتنه په بڼه لمونځ کولو کې ځیني روغتیايي گټي بیان کړه؟

ځواب: دسپاینل کارډ نارغي لمونځ کونکو ته کمه پیښیږي، همدارنگه دبندونو دالتهاب، واریس، دپښو په وریدونو کې دویني دغوته کیدو، په لگن خاسیره کې دویني دتراکم چې دبواسیرو او درحم دخونریزی لامل کیږي دښه لمونځ کونکو په منځ کې په کمه اندازه لیدل کیږي دنفستگۍ ناروغي لمونځ کولو سره کم پیښیږي، همدارنگه بڼه لمونځ کول انسان په ضعیفی کې دالزایمر ناروغي څخه ساتي.

442 پوښتنه: روژه نیول کومو نارغيو ته گټه کوي؟

ځواب: ځیني ډېرې زیان لرونکي او ناعلاجې ناروغي لکه دویني دخوړې، شکرې لوړیدل، دعصبي رگونو کشیدل، دپښتورگو ناتوانی، دبدن

ننگونکي پوښتنې

او ځوابونه

ډمالگي تنظيم، دکلمو مزمن التهابونه، دصفر ا تيزي او ځيني دپوستکي ناروغۍ په روژه سره رغيږي

443 پوښتنه: روژه نوري کومي روغتيايي گټي لري؟

ځواب: روژه نيول دانسان دحواسو نمو، وده، دنشه يي توکو څخه دځان خلاصول، دانسان دهود پياوړتيا او ورته دپري نوري گټي انسان لپاره لري.

444 پوښتنه: دطب د نظره په خپلوانو کي واده کول څنگه دي؟

ځواب: دلومړۍ درجي خپلوانو په منځ کي دواده داريکي ورسته ژنونونه، دسوی شکل پيښي، ناروغۍ، کمزوري، دبدني ناتواني پيښي پنځوس سلنه بل نسل ته ليردوي، په دويمه درجه خپلوانو کي دولس سلنه او په دريمه درجه خپلوان کي ياده سلنه شپږو ته راټيټيږي.

445 پوښتنه: په شپږمه اونۍ کي جنين په کوم حالت کي وي اومور څه وي؟

ځواب: وينو چي پزه او خوله ديؤبل سره گډ سوي دي او دسترگو سره موبنتي دي، لاسونه وينو چي پارو په شان دي، سر دتني سره موبنتي دي، دانځور دجنين دبلاربښت په شپږمه اونۍ کي دي، ديادي اونۍ درپاي ته رسيدا ورسته سر دتني څخه بيليري او دسترگو، پزي، غوړو، لاسونو او پښو جوړښت، شکل بنکاره کيږي، دا ډول انځور دجنين دشپږمي اونۍ په پای کي څرگنديږي.

ننگونکي پوښتنې

او ځوابونه

446 پوښتنه: دځاوند او ميرمني د يوځای والي په وخت کي د سپرمو اندازه څومره وي؟

ځواب د زوجينوځاوند او ميرمني د يوځای والي په وخت کي د سپرم، نطفو اندازه دري سوه ميليونه وي.

447 پوښتنه: سپرم څنگه جوړښت لري؟

ځواب: هر سپرم د غاړې، تنې او لکۍ لرونکی وي په مايع کي غوټه چي دهغوی حرکت اسانه او دهغه څخه خوراک کوي.

448 پوښتنه: په سپرم او ووم کي څشي سته؟

ځواب: په سپرم او ووم کي يو شى کشف سوی چي پوهان هغه ته ژن وايي، په يوه نطفه او هکى کي څوميليونه ژنه پيژندل سوي دي چي په مالوم وخت کي په حيرانوونکي ډول خپل کار پيل او شکل نيسي.

449 پوښتنه: په هغه انځورونو کي چي دجنين څخه اخيستل سوي دي څشي ليدل کيږي؟

ځواب: جنين په ياده نازکه پرده کي ليدل سوی چي درحم لور لورته ځرول سوی وي او درحم د ديوالونو سره ټکر نه کوي، ددي سربيره يو ډول مايع دجنين ټولې خوا وي نيولي وي چي دټولو پيښيدونکو وهنو څخه جنين خوندي پاته سي، ديايدې مايع اندازه په دريمه مياشت کي پنځوس ملي ليتره او اخري مياشت کي زر ملي ليتره ته رسيږي.

450 پوښتنه: دبلارښت دري گوني پراونه کوم پراونه دي؟

ځواب: لومړی پرو د شک پراو دی چې په یاد پراو کې دښځې میاشتنۍ ناروغی؛ عدت بندیزې او دښځې دمیاشتنۍ ناروغی ورکیدا دښځې دبلارښت یوه نښه ده، مگر دانښه دپوره باور وړ نه ده.

دویم پراو د شک دپراو ورسته یو بل پراو پیل کېږي چې په هغه کې حمله ښځو ته ځینې نارحتۍ پېښېږي لکه دمعدې ستونزې؛ زړه بدی، خوا گرځی، سرگښتی، تروو یا خوږو شیانو ته ډېره شوق کیدل.

دریم پراو ورسته در ۱۲۶ ورځو یانې درڅلور میاشتو او لسو ورځو ورسته هغه میاشت چې قرآنکریم یې یادونه کړي ده دجنین زړه په تپیدو غورځیدو پیل کوي او ښځه دهغه تکان او حرکت حس کولی سي په دغه پرو کې ښځه دریم پراو ته دبلارښت چې دقیقین پراو دی رسیږي.

451 پوښتنه: امینیون پرده څشي ده؟

ځواب: امینیون پرده، غشاء، یادې پردې؛ جنین دهر لوري څخه پوښلی تړلی پرده ده چې په هغې کې دامنیون په دی، امینیون پرده یوه نازکه او نامه مایع شتون لري چې دجنین په وده او نمو کې مرسته کوي، دیادی مایع اندازه په اوومه میاشت کې یو نیم لیتر او د ولادت څخه مخکې یې اندازه زرملي لیټرو ته راگرځي.

څوک باور کولی سي که یادی اوبه نه وای جنین دهمي مرگ څخه نه سواي ژغورل کیدلی.

ننگونکي پوښتنې

او ځوابونه

دغه مایع جنین تغذیه کوي، په هغې کې ترکیبي توکي، فنډي توکي او مالګې شتون لري،

دغه مایع دجنین سره دصدماتو او ټکرونو څخه د خونديتابه لپاره مرسته کوي.

452 پوښتنه: یاده مایع نورې کومې دندې لري؟

ځواب: دجنین دپیدایښت دلارې پاکي، دولادت آساني، دمناسیبي تودوخي برابرول، دجنین آزاد او آسانه خوځښت اودضرباتو، وهلو څخه دجنین خونديتوب دیاډې مادې کارونه دي چې هریو یې ځانته ځانګړی ارزښت لري.

453 پوښتنه: رواني، روحي فشار د بلارښت په وخت کې دجنین داختلال لامل کیږي که نه؟

ځواب: بېله شکه ډېر رواني او عاطفي فشار چې یوه ښځه دبلار ښت یا دهغه څخه په مخکې وخت کې ورسره لاس او ګریوان وي کولی سي جنین ته دزیان رسیدا لامل سي، ځکه جنین ته دزیان رسوونکو کارونو دمور روني فشار، خفګان دی: دډلې څخه یو یې.

454 پوښتنه: ایا داندازې څخه ډېره خوشحالي ښه ده؟

ځواب: داندازې څخه ډېر غم او خوشحالي دانسان پر روحي اوبدني حالت اوروغتیا ناوړه اغیزه کوي.

ننگونکي پوښتنې

او ځوابونه

455 پوښتنه: په دويمه نړيواله جگړه کې څومره خلک مړه سول؟

ځواب: دا به حيرانوونکي وي چې خبرسې په دويمه نړيواله جگړه کې دوه ميليونه غر بي وگړي دروني فشار له کبله مړه سول په داسې حال کې چې دجنگ په ميدان کې دري ميليونو وگړو خپل ژوند دلاسه ورکړی وو.

456 پوښتنه: ارواپوهنه څنگه پوهه ده؟

ځواب: ارواپوهنه هغه پوهه، علم دی چې دځانگړونو، قوانينو، حيرت، غوسې، انگيزو، غوښتونو،

توانايي او کمزوريو څخه خبرې کوي خو ددې څخه به خبر دي يايې ځان به خبره کړی چې قرآنکريم ارواپوهنې اړوند موږ ته لارښوونې لري.

457 پوښتنه: نفس مطمئنه کوم نفس دی؟

ځواب: نفس مطمئنه هغه نفس دی چې خپل پيداوونکی، خالق وپيژني او دهغه پرنومونو، لوړو ستاينو، وعده، وعيد، جنت او دهغه پريوالي يې ډاډ موندلی، پيداکړی وي پر دې يقين، باور ايمان ولري چې بيله الله جل جلاله بل دعبادت وړ، لائق نسته.

457 پوښتنه: نفس زکيه کوم نفس دی؟

ځواب: نفس زکيه يانې هغه نفس چې دهرې ناپاکي، عيب او دهر بد صفت څخه پاک او ليري وي، نفس زکيه هغه نفس دی چې خپله ورسپارل سوي

ننگونکي پوښتنې

او ځوابونه

دنده يې سرته رسولې وي او هر هغه څه چې دده په گټه وي زور، ظلم، بربريت او زياتي څخه پرته يې اخيستي لاسته راوړي وي.

458 پوښتنه: کوم نفسونه شتون لري؟

ځواب: دمطمئننه، زکيّه، لومّه، حاسده، آشمه، مکار، سرکښ، که بخيل.

459 پوښتنه: ژر رنگ دانسان پر مغزو کومه اغيزه لري؟

ځواب: ژر رنگ دخپلو اوږدو څپو په درلودلو زموږ پر مغزو دخوښۍ د احساس ورکولو اغيزه لري.

460 پوښتنه: درنگونو ځيني ځانگړتې څرگندي کړئ؟

ځواب: ارغواني رنگ ارام او سکون ورکونکی رنگ دی همدارنگه سور او اوبيز رنگ هم ارام او سکون ورکونکي رنگونه دي، مگر هغه رنگ چې انسان ته خوښي، ورکوي دانسان ماغزه په خوښت راولي هغه شين يازرخون رنگ دی، په همدې خاطر الله جل جلاله نباتات په زرغوني، شني په نباتاتو پوښلي زرغونه، شنه رنگ پيدا کړي دي؛ دمخکې سيمي چې ډېر وگړي يې ليدو ته ځي هغه ځايونه دي چې انسان ته ارام او خوښي ورکوي.

461 پوښتنه: دخېنم يا خفگان پر روغتيا کومه اغيزه لري؟

ځواب: هيچانات او خېنم په بيلابيلو لارو سره دزړه دضربانو دډېريدلو، دتيز تنفس کولو او د فشار دلوړ تلو لامل کيږي.

462 پوښتنه: داووزون دگاز اندازه څه وخت ډېره وي؟

ځواب: پوهان وايي داووزون گاز ډېر اندازه دلمر راختلو په وخت کي وي او دغه اندازه داووزون دگاز دلمر تر راختلو ورسته لږ او بيا خلاصيري. يادگاز پر عصبي سيستم جوړونکي اغيزه لري او همدارنگه دفکري او عضلاتي غورځيدو سبب کيږي.

463 پوښتنه: هرڅوک چي دلمر دراختلو په وخت کي بیده وي څه ورته پيښيږي؟

ځواب: هرڅوک چي دلمر دراختلو په وخت کي بیده وي دورځي په جريان کي به دکهالی او دبدن دسوستی احساس کوي.

464 پوښتنه: اوږد ياپرلپسي خوب کوزيان لري؟

ځواب: پروخت دخوبه راکښينستل داوږده يا پرلپسي خوب مخه نيسي ځکه اته ساعته پرلپسي خوب دبدن وده او دزره ضربان کموي او وينه په سختی په رگونو کي تيريږي، دويني په رگونو کي دويني غوړ درگونو پرديوالونو رسوب کوي او دويني درگونو دتنگی او دسيني ددرد انجينا لامل کيږي

465 پوښتنه: ويتامين ډي چيري جوړيږي؟

ځواب: درپوستکي لاندي او په اينه کي.

466 پوښتنه ويتامين ډي څو دندي بيان کړئ؟

ځواب: دکلمو څخه دکلسيم او فسفورس دجذب لا مل کيږي

ويتا مين ډي دجنين په وده کي مرسته کوي، همدارنگه يا ويتامين دپانقراص څخه دانسوليونو په توليد او دپوستکي دژونکو په نمو کي هم خپله ونډه لري.

467 پوښتنه داوداسه اړيکه دسترگو ددانو ، ناروغی سره څه ده؟

ځواب: اودس کول دياډي ناروغی په مخنيوي کي پوره ونډه لري.

468 پوښتنه داودس کولو روغتيايي گټي بيان کړی؟

ځواب: اودس اودهغه روغتيايي گټي په يوڅيرنه کي چي ديوه عربي پوهنتو پروپيسرانو سرته رسولي وه دا يي ثابت کړي وه هغه وگړي چي په ورځ کي پنځه واري اودس تازه کوي خپله پزه دباکتریاوو، ویرسونو، گرز او غبار څخه پاکوي او هغه وگړي چي ياده کړنه سرته نه رسوي خپله پزه دباکتریاوو، ویرسونو، او گرز څخه نه پاکوي او خپل ځان ديولسو نارغي پيښوونکو باکتریاوو خطر ته ځان په لاس ورکوي.

اودس کول دپښو دگوتو په منځ کي دپرازيتي ناروغيو څخه اودس کوونکی خوندي کوي، همدارنگه پوستکی دچرکینودانو او التهابونو څخه ساتي، دپوستکي دسرطان احتمال راکموي ځکه کيمياوي مواد مخکي له دي چي په پرپوستکي تراکم وکړي سره را يوځای سي لمنځه يي وړي، په همدې خاطر دا حقيقت راڅرگند سوی دی چي په اسلامي هيوادونو کي دپوستکي دسرطان پيښي کمی دي

ننگونکي پوښتنې

او ځوابونه

داوداسه په وخت کې اندامونه یوډول مساز کيږي چې یاده کړنه ددې سره مرسته کوي چې په رگونو کې دویني بهیدنه بڼه فعاله سي او یاد غږي بڼه تغذیه سي.

اودس دمرکزی عصبي سیستم ترل کیدل کموي او ذهن بڼه فعاله کوي.

469 پوښتنه: دپاکي روغتيايي گټه څشي ده اسلام ولي پرپاکوالي مرعت ولو ټينگار کوي؟

ځواب: په نړۍ کې دري سوه ميليونه غيرمسلمان وگړي په بدو اوداسي نارغيو اخته دي چې دنپاکي څخه ورپيښي سوي دي.

پوښتنه: ستوني ستخ بې ديدل څنگه دي؟

ځواب: هغه چې ستوني ستخ بيديري دپاکي او تودوخي تنظيمونکي سیستم دنده يې دستونزو سره مخ کيږي.

470 پوښتنه: پرمخي بيديدل څنگه دي؟

ځواب: څوک چې پرمخي بيديري دنفستگي احساس کوي ځکه دملا زور يې پر سږو راځي دا ډول ويدېدل بڼه نه دي.

471 پوښتنه: رواني،روحي فشار د بلاربنت په وخت کې دجنين

دنوروکومو بدني ستوزو لامل کيږي؟

ځواب: دلب چاک،دماشوم دشوندو مورزاده پري والي، دزره سوري کيدا اونورو اختلاطاتو لامل کيدای سي، دياډي موضوع دلا بڼه څرگنديدا په پار وايي:

ننگونکي پوښتنې

او ځوابونه

رواني ستونزې پر هغه هورمن چي په وينه کي دخوږې دلور تيا او په نسجونو کي داکسيجن دکېننه تلو لامل کيږي اغيزه کوي او دوي دواړه دجنين پر بدني اختلال اغيزه کولی سي.

472 پوښتنه: آيا جنين احساسات لري؟

ځواب: هر کله چي مور په رواني گډوډۍ لکه خفکان يا ژور خفکان باندي اخته سي ياد حالت يي پر جنين هم اغيزه لري، او دهغه غږي مضطرب کيږي، کله چي مور آرامه او خوشحاله وي جنين هم آرام او خوشحاله وي، جالبه داده چي ماشوم دمورپه خيټه کي دپلار ږغ ته ميل لري، هغه ته غوږ نه سي او ورسته درپيدايښت دغه حالت کي دپروالی راځي.

473 پوښتنه: ايا جنين دمور په نس کي ږغونه اوري؟

ځواب: هو جنين دمور دخيټي دغږو ږغونه اوري که مور دخپل خيټي دماشوم سره مينه کوي هغه يي هم ورسره کوي که مور مينه نه ورسره لري دپيدايښت څخه ورسته لاهم ماشوم مينه نه ورسره کوي حتا ځيني وخت دهغي شيدې نه روي.

474 پوښتنه: دمور شيدې؟

ځواب داکتران وايي دمور شيدې دپري جالبي او حيرانوونکي دي که دنړيوالو ټوله پوهه سره راغونډه سي، نه سي کولی دهغوي جوړښتي زي ځانگړني درک کړي اولوي فابريکي به هم ونه سي کولی هغوي جوړي کړي.

475 پوښتنه: د ماشوم لپاره د غوا او پوډري شيدې څنگه دي؟

ځواب: د ماشوم لپاره د غوا او پوډري شيدې زيان لري داسي غوري او

مواد د غوا په شيدو کي شتون لري چي ماشوم يي نه سي هضمولی، همدارنگه پوهان وايي هغه اسيد تيزاب چي د غوا په شيدو کي شتون لري کيدای سي د ماشوم دنه ودې، دزړه، هوبني ناروغيو، اينې، هضمي او دبيلابيلو دوام لرونکو ناروغيو لامل سي.

476 پوښتنه: د مور د شيدو او پوډري شيدو د هضم په وخت کي توپير سته

ځواب: هو د مور د شيدو هضم د يو نيم ساعت څخه ډېر وخت نه نيسي، مگر د پوډري شيدو هضم د درو ساعتونو څخه ډېر وخت نيسي.

477 پوښتنه: مور د شيدو د ډېرگټو څخه د څوگټو يادونه يي وکړه؟

ځواب: هغه ماشوم چي د مور د شيدو څخه تغذيه کيږي د ټولو ناروغيو پر وړاندې واکسين کيږي ځکه د مور شيدې د داسي موادو لرونکي دي چي د تنفسي او کلمو دناروغيو لپاره درملنه کونکي دي، ددې سربيره د مور شيدې کم لگښته دي ډېر وخت د ماشوم تنفسي او دکلمو ناروغي د مور په شيدو سره جوړيږي د مور په شيدو کي داسي مواد شتون لري چي ميکروبونه پر کلمو دمښلیدلو څخه راگرځوي، همدارنگه د ميکروبونو د لمنځه وړلو لپاره تيزابي مواد هم په کښي پټ دي، د مور شيدې خورونکي ماشوم د ډېرو

ناروغيو لکه: وينه لرونکي نسناسټي، د ماشوم مانو د فلج څخه خوندي ساتي، ځکه د مور شيدې ماشوم ته د يادو ناروغيو پر وړاندې معافيت

او ځوابونه

ننگونکي پوښتنې

ورکوي، همدارنګه دمورشيدي ماشوم دزره دناروغيو، زهني ناروغيو او تغذيه يي ناروغيو څخه ساتي، دتي څخه دماشوم ژر پري کول ماشوم په رواني، روحي او دچلند دگډوډۍ په ناروغيو اخته کوي.

478 پوښتنه: بټه گوته څه ارزښت لري؟

ځواب: که څه هم ډېر وگړي به باور ونه کړي خو هغه پرمختګ چي انسان په هغه وياړي د همدې بټي گوټي له کبله دي.

479 پوښتنه: که يو وگړی کمپيوټر ته کښيني او شپږ ساعته کاروکړي دهغه بټي گوټي به څومره کارکړی وي؟

ځواب: که يو وگړی کمپيوټر ته کښيني او شپږ ساعته کاروکړي دهغه بټي گوټي به د څلوېښتو کيلومترو دلاري دتګ په اندازه کار کړی وي بيله دي چي ياد وگړی په دي خبره پوه سي.

780 پوښتنه: زموږ لاس څنگه جوړښت لري؟

ځواب: زموږ په يوه لاس کي ۲۷ هډوکي، ۲۸ مفصلونه او ۳۳ عضلي شتون لري.

481 پوښتنه: زموږ د بدن عضلي څنگه جوړښت لري؟

ځواب: عضلي دميليونونو تارونو څخه جوړي سوي دي، دغه هر يو تار پر عصبو پای ته رسيدلی دی او هر وخت چي د مغزو څخه يادو تارونو ته امر راځي دوی سره را غونجيري منقبضي کيږي، يانې دا چي شپيته سلنه اوږدوالی يي په خپل ځان کي را لنډيږي او څلوېښت سلنه يي پاته کيږي.

482 پوښتنه: دانسان هډوکي څنگه په حرکت راځي؟

ځواب: هر هډوکي د دو عضلو سره مېنټی دی یوه عضله هغه ته راسته بله عضله هغه ته چپه لورته حرکت ورکوي، یوه عضله هغه راتولوي او بله عضله هغه خلاصوي.

483 پوښتنه انسان که دیوې مایې دیوه پور څخه وه بل پور ته وځیري هغه څومره قوه مصرف کړل؟

ځواب: هغه خپل اويا کیلوگرامه وزن، دري متر لوړ وړی دی چي دا د یونیم آس دمحرکي قوې سره برېره قوه ده.

484 پوښتنه: آیا حجرې نوي کيږي؟

ځواب: هو د بدن لوی حجت او د ژونکو ټولگي لکه نسجونه، عضلي، هډوکي، ټول سیستمونه حتا ورینتان او هر ډول حجرې چي په بدن کي شتون لري هر پنځه یا اووه کاله ورسته نوي کيږي، بڼه نو تاسو اووه کاله ورسته یو بل ډول انسان یاست چي یو پخوانی حجره مو هم په بدن کي نه ده پاته.

485 پوښتنه: آیا دمغزو حجرې هم نوي کيږي؟

ځواب: یا هغه نه نوي کيږي.

486 پوښتنه: آیا ماغزه داسي ماده ترشح کوي چي درد لمنځه وړي؟

ځواب: پوهانوموندلي ده چي په مغزو کي نشه يي ماده شتون لري کله چي د درد زغم دانسان دتوان څخه ووځي ماغزه یاده ماده ترشح کړي

او ځوابونه

ننگونکي پوښتنې

ترڅو درد احساس لمنځه یوسي، دا چار دالله جل جلاله درحمت او مهرباني ښکارندوینه کوي.

487 پوښتنه: که چیرې د نړۍ ټولې باکتریاوې پریوېل و اوډو یایې دځنځیر په ډول سره وتړو اوږدوالی به یې څومره سي؟
ځواب لس ۱۰ انوري کلونو ته به ورسیري.

488 پوښتنه: که چیرې د نړۍ ټول یخې سمندرونه ویلي سي، دسمندرونو دابو سطحه به څومره لوړه سي؟
ځواب: لس متره.

489 پوښتنه: آیا موږ د شیدو لارې دکهکشان واقعي انځور لرو؟
ځواب: نه دراوسه موږ د شیدو لارې دکهکشان واقعي انځور په لاس کي نه لرو.

490 پوښتنه: ښځې د نړۍ د فقیرانو څو سلنه جوړوي؟
ځواب: د نړۍ د فقیرانو او یا سلنه ښځې دي.

491 پوښتنه: ښځې د نړۍ دنالوستو څو سلنه جوړوي؟
ځواب: ښځې د نړۍ دنالوستو ۶۵ سلنه جوړوي ۶۵

492 پوښتنه آیا د باران اوریدل خپګان کموي؟
ځواب: هو د باران اوریدل خپګان ختموي.

493 پوښتنه: د انسان سترگې څومره وزن لري؟ ځواب: اته گرامه.

494 پوښتنه: د انسان ماغزه د څو حجرو څخه جوړه سوي دي؟

ځواب: د ۸۶ ميلياردو حجرو څخه.

495 پوښتنه: حافظه څومره مالومات خوندي کولی سي؟

ځواب: کله چې انسان شپيته کاله عمر ولري په حافظه کې يې د شپيته ميلياردو په اندازه خبرتياوي، مالومات او انځورونه ذخيره وي، که وغواړو ياد تول مالومات وليکو په زرگونو جلده کتابونه به ترې جوړ سي او دا کتابونه به د داسې مالوماتو لرونکي وي چې موږ به نه پوهيږو چې ياد مالومات دمغزو په کومه برخه کې خوندي سوي وه.

496 پوښتنه: د انسان د حافظې په اړه څنگه يوه نظريه شتون لري؟

ځواب: داسې نوي نظريې شتون لري چې حافظه په مغزو کې هيڅ ځای نه لري بلکې په رواني او روحي ژوند پورې اړوند کيږي.

497 پوښتنه: د انسان حافظه څنگه مالومات خوندي کوي؟

ځواب: هغه مالومات چې انسان ته رسيدلي يې نژدې او د لاس لاندې ځای پرځای کيږي ترڅو د اړتيا په وخت کې ژر انسان هغو ته لاس رسې ولري، ځينې نور يې لږ ليري، ځينې نور مالومات بيا ډېر ليري ځای پرځای کيږي او ځينې داسې مالومات هم وي چې هيڅ نه ذخيره کيږي، کله چې کوم انځور، خبر يا مالومات مغز ته ورسيدل دهغې د ډول پر بنسټ

ننگونکي پوښتنې

او ځوابونه

ويشل کيږي، ځيني دېوې اړوند وي؛ ځيني يې دليدلو اړوند وي؛ ځيني يې دڅيهر و اړوند وي، بل ډول يې درنگونو اړوندوي، ځيني يې دعطرونو او ځيني نور يې بيا دليکونو؛ نومونو اړوندوي، دا يو ډېر دقيق پرځای او ښکلی چار دی.

498 پوښتنه: دغوږ منځنی برخه د کوم کانال په مرسته دستونې سره مېنلې؟

ځواب: دغوږ منځنی برخه د، شپوراستاش کانال په واسطه دستونې سره مېنلوي.

499 پوښتنه: يادکانال دغوږ دپردې لپاره څه گټه لري؟

ځواب: که چيري دبرغ دومره فشار چې دغوږ دپردې دسوري کيدو وړتيا لري غوږ ته ننوځي په پايله کي يې همدومره اندازه فشار دخولي دخوا راځي ترڅو دواړه فشارونه سره برابر سي او په دې ډول سره دغوږ پرده صماخ دپري کيدو؛ څيري کيدو څخه خوندي پاته کيږي.

500 پوښتنه: دغوږ دهدوکو: سندان رکاب اوچکش ديوي دندې په اړه

راته و وایاست؟ ځواب: ددې درو هډوکو کار ډېر حيرانوونکی دی کمزوري او ټيټ پرغونه شل بربره لور او لور پرغونه ټيټوي، ښه نو يو کوچنی سيستم دوه کارونه دغوږونو ټيټول او لوړول پر غاړه لري؟

۱۰۵ پوښتنه: آياتول گونگيان کانه وي؟

ځواب: هو کله چې کوم وگړی مور ځاده کون وي گونگی به هم وي

او ځوابونه

ننگونکي پوښتنې

۵۰۲ پوښتنه: جنين په څویمه اونۍ کې ږغونه اوري؟

ځواب: جنين په ۲۲ اونۍ کې ږغونه اوري.

۵۰۳ پوښتنه: د پيدايښت څخه څومره وخت ورسته د ليدلو حس بشپړيږي؟

ځواب: د شپږمې مياشتې په نيمايي کې.

۵۰۴ پوښتنه: په يو ثانيه کې ږغ څومره فاصله طي کوي؟

ځواب: ږغ په يوه ثانيه کې تخمين ۳۳۰ کيلومتره فاصله طي کوي.

۵۰۵ پوښتنه: سترگي درنگونو په بيلوالي کې څومره دقت لري؟

ځواب: که موږ د بيلگي په ډول زرغون رنگ يا بل هر رنگ په اته سوه زرو برخو ووېشو، ددو برخو په ډېر يدنه روغي سترگي کولی سي په يادو اته سوه زرو برخو کې هغه مالومي کړي.

۵۰۶ پوښتنه: که الله جل جلاله يوازي يوه سترگه مورتې راکړي واي څه پيښ

سوي واي؟

ځواب: په هغې به موجسمونه هوار ليدای نه په دريو بدي ډول

۵۰۷ پوښتنه: زموږ سترگي په يوه ثانيه کې څوانځورونه ومغزته استولی

سي؟

ځواب: زموږ سترگي کولی سي په يوه ثانيه کې پنځوس انځورونه مغزوته واستوي او مغز به هم د يادو پنځوسو انځورونو مانا او مفهوم درک کړي.

۸۰۵ پوښتنه: دسترګي په شبکيه کي څومره اخذې شتون لري؟

ځوابک دسترګي شبکيه چي دڅوملي مترو څخه ډېر مساحت نه لري یوسلو دیرش میلیونه استوانه اي اخذې، نیوونکي دسپينو او تو رنگونو لپاره او اووه میلیونه اخذې نیوونکي درنگونو اونور کارونو لپاره شتون پکښي لري.

۹۰۵ پوښتنه: که چيري دسترګو قرنيه د بدن دنورو نسجونو په ډول د وریښته ته ورته کوچنیو رګونو په مرسته تغذیه کیدای څه به پيښ سوي وای؟

ځواب: زموږ لیدل به په اوسني ډول نه وای؛ یوه پرده یا تاریکي به مو دسترګو مخته احساسولی، مګر قرنيه دانتشار، پاشلي لاري تغذیه کيږي، داسي چي خپل غذا دباندنیو او ګاونډیو حجرو څخه اخلي، دقرنيه او عدسي په منځ کي روني اوبه دي چي قرنيه دهغوی دلاري خپل ځان تغذیه کوي، بڼه نو ځکه خو موږ روڼ؛ صاف او ښکاره لیدل کولی سو.

۱۰۵ پوښتنه: په پزه کي څومره دېوی حس کولو اخذې شتون لري؟

ځواب: په پزه کي ۱۰۰ میلیونه عصبي اخذې چي بوی ته ځانګړي سوي دي شتون لري.

۱۱۵ پوښتنه: دغه عصبي اخذې چيري ځای پر ځای سوي دي؟

ځواب: دغه ټولې عصبي حجري ډيزي په پورتي هډوکي کي ددوسوه پنځوس ملي مترو په دننه کي ځای پر ځای سوي دي

ننگونکي پوښتنې

او ځوابونه

۱۲ پوښتنه: د انسان ماغزه څومره څو ميره بويونه حس کولی سي؟

ځواب: ماغزه لس زره بويونه نه يوازي داچي ديوبل څخه جلاکوي بلکي هغه پيژني هم؛ ځکه په مغزوکي يو د بوي ساتنه ځای يا حافظه شتون لري.

۱۳ پوښتنه: د انسان ماغزه څومره بوي احساس کولی سي؟

ځواب: دميلي گرام نيم ميليونيمه برخه بوي په يو سانتي متر مکعب کي احساسولی سي.

۱۴ پوښتنه: د ځينو حيواتو بويي حس د انسان څخه څومره پياوړی وي؟

ځواب: د ځينو ژوو بويي حس د انسانانو څخه يو ميليون ځله پياوړی وي.

۱۵ پوښتنه: هډوکي د څشي څخه جوړ سوي دي؟

ځواب: پوهان وايي هډوکي د يوې اساسي مادې کلسيم د ټولگي څخه ترکيب سوي دي، مگر د هډوکو د جوړښت د ترکيباتو توزيع بل ډول ده هډوکي ۸۵ سلنه دکلسيم او فسفيت څخه لس سلنه دکلسيم کربنات دري زرمه برخه يي کلسيم کلورايد، دوه زرمه برخه يي کلسيم فلورايد او يوه پر سلنه سلنه برخه يي فسفيت مگنيزيم څخه جوړ سوي ده، د انسان بدن ۹۹ سلنه کلسيم په هډوکو کي کارول سوی دی.

ننگونکي پوښتنې

او ځوابونه

۱۶ پوښتنه: دکلسيم جذب دکلمو څخه دڅشي په مرسته سرته رسيري؟

ځواب: دکلسيم جذب دکلمو څخه دپارا تيرويډ غډي په مرسته سرته رسيري.

۱۷ پوښتنه: دکلسيم د په کار اچوني لپاره دکوم ويتامين شتون اړين دئ؟

ځواب: دکلسيم؛ دپه کار اچوني لپاره په هډکوکي؛ دويتامين ډي شتون اړين دئ.

۱۸ پوښتنه: د ورانه هډوکي څومره وزن زغملی سي؟

ځواب: د ورانه هډوکي د ۲۵۰ کيلو گرامو وزن څخه ډېر دروندوالی زغملی سي.

۱۹ پوښتنه: دشوکي نخاع جوړښت څنگه دئ؟

ځواب: دنخاع قطر يو سانتي متر او اوږدوالی يې د ۴۰ څخه در ۴۵ سانتي مترو پوري دئ.

۲۰ پوښتنه: که دهډکو جوړښت په اوسني شکل نه وای څه به پيښ سوي وای؟

ځواب: دهډوکو داخلي برخه سوري لرونکي؛ سفنج ډوله جوړښت لري، که دهډوکو دننه برخه د باندنی برخي په ډول وای زموږ دهر يوه وزن به دهمدي اوسني حالت څلور برابره وای، که اوس ديوچا دروندوالی ۷۰ کيلوگرامه وای، هغه وخت به يې وزن ۲۴۰ کيلوگرامه وای.

۲۱ پوښتنه: آيادانسان هډوکي نوي کيږي؟

ځواب: هو دميانه عمر لرونکي انسان اسکلپت دهغه په ژوند کي پنځه ځله نوي کيږي ياني په هر شپږو يا اوو کالو کي دانسان دهډوکو حجرې، ژونکي نوي کيږي.

۲۲ پوښتنه: د هډکو جوړيدنه څه وخت پيلیږي؟

ځواب: دانسان د بدن دهډکو جوړيدنه، دغضرف بدلیدنه په هډوکو دجنيني ژوند څخه پيل کيږي او در اولس کلنۍ يا يوپشت کلنۍ پوري دوم پيداکوي.

۲۳ پوښتنه: کله چي انسان دورځي په اوږدو کي خپل سترگي د پرديو بنځو څخه نه اړوي، خپل د سترگو پرلیدو برلاسی نه وي څه پيښیږي؟

ځواب: جنسي هورمونه لکه تستيرون، د بدن په بيلا بيلو برخوکي دويني درگونو په مرسته په گرځيداپيل کوي،

همدرانگه دورځي په اوږدو کي په وينه کي د ياد اونورجنسي هورمونونو گرځيدل، دزړه د درازا دکمیدو، دويني دگرځيدا دناتوانۍ؛ کلکيدو لامل کيږي چي همدغه چاره بيا شريانونو ته زيان رسوي او شريانونو کي رسوب کوي، شريانونونه تنگوي، که ياد هورمونه د بدن يوې برخي ته ډېر ولاړسي کيدای سي چي درنديد، گوډيدو، ليونتوب، د يادابنت دمنځه تلو او ورته ناروغيو لامل سي، همدارنگه که دورځي په اوږدو کي ياد زهر دانسان په بدن کي دگرځيدا په حال کي وي کيدای سي دژبي دبنديدا او قبض لامل سي چي خپله قبض پنځوسو ناروغيوته لار پرانيږي.

۲۴ پوښتنه: د غوړ پرده صماخ څنگه جوړښت لري؟

ځواب: د غوړ پرده چې ډېره نازکه ده؛ ضخامت يې نيم ملي متر ته نه رسيزي، قطر يې هم ۹ ملي متره دی چې د يو سانتي متر څخه کمه اندازه کيږي، دهر وگړي په غوړونو کې په ډېر نظم او ځانگړي دقت سره کار کوي؛ دغه پوست، پرده دملا دهوکو په شان کروړه، دنرم او کش خورونکي پلاستيک په شان ده چې د ږغونو په ليردونه کې خورا ښه کار سرته رسوي،

که يا ده پرده دکاره ولويږي انسان کوم ږغ نه سي اوريدلی او کنپړي.

۲۵ پوښتنه مچي دڅومره ځای څخه بوی حسولی سي؟

ځواب: دشاتو مچي د کيلومترونو څخه دگل دشيري بوی احساسوي، همدارنگه دخپل کندو بوي هم دکيلومترونو ليري څخه احساسوي.

۲۶ پوښتنه: غوماشه دڅومره ځای څخه دخول بوی حس کوي؟

ځواب: غوماشه دانسان دخولي بوي د ۶۰ کيلومتره ليري څخه احساسوي

۲۷ پوښتنه: دتريخ خوند مالومونکو حجرو وړتيا دخوړ خوند

مالومونکو حجرو څخه څومره ډېره ده؟

ځواب: دترخو خوندونو مالومونکو، څکونکو حجرو د خوند دمالومولو وړتيا دخوړو خوندونو دخوند پيژندونکو حجرو څخه لس زره بربره ډېره ده.

ننگونکي پوښتنې

او ځوابونه

۲۸ پوښتنه: په مغزو کې دځوند حس کولو مرکز څومره خوندونه پيژني؟

ځواب: ياد مرکز کولی سي چې لس زره خوندونه ديوبل څخه بيل او وپيژني.

۲۹ پوښتنه: شريانونه څومره اوږدوالی لري؟

ځواب: د ۱۵۰ کيلومترو څخه ډېر اوږدولی لري.

۳۰ پوښتنه: زړه څه وخت ژوند پيلوي؟

ځواب: زړه خپله دنده دجنيني ژوند ياد مور په خيټه کې ددويمې مياشتې څخه پيلوي او د انسان دمرگ دروخته پوري په خپله دنده کې هيڅ غفلت نه کوي، نه يې هيروي، خوب نه کوي، نه دريزي، نه ستړی کيږي، او بيله کوم لارښود خپله دنده په ښه ډول مخته وړي.

۳۱ پوښتنه: که ټولو رگونه ډولونه د يوېل سره وتړو اوږدوالی به يې څومره سي؟

ځواب: که ټولو رگونه ډولونه د يوېل سره وتړو اوږدوالی به يې ۹۶۵۶۱ کيلومترو ته ورسيري چې دا دومره اوږدوالی دی چې دمخکې څخه داستوادکرښې پر برابر دو ځله راگرځيدای سي.

۳۲ پوښتنه: د انسان په بدن کې د وريښته ته ورته کوچنيو رگونو شمېر څومره دی؟

ځواب: دسل څخه در يوسلو شپيتو مليار دو پوري.

او ځوابونه

ننگونکي پوښتنې

۵۳۳ پوښتنه: وینه دورځي څو ځله په رگونو کي راگرځي؟

ځواب: وینه هره ورځ ۳۷۰۰ ځله په رگونو کي راگرځي.

۵۳۴ پوښتنه: دانسان دژوند په اوږدو کي دهغه درگونو څخه څومره وینه تیريږي؟

ځواب: دانسان دژوند په اوږدو کي دهغه درگونو څخه دیونیم لکه تنو څخه در دونیمو لکو تنو پوري وینه تیريږي.

۵۳۵ پوښتنه: دانسان زړه دهغه دژوند در پایه څومره قوه په مصرف رسوي؟ ځواب دانسان زړه دهغه دژوند در پایه دومره قوه په مصرف رسوي چي که ټوله قوه یي سره راغونډه کړو نو یوه ۴۸۰۰ متره اوږده اورگاډی به ټیل وهي یا به حرکت ورکړي.

۵۳۶ پوښتنه: دوریدونو څخه ولي وینه کښته لور ته نه ځي حتاهغه وخت کله چي زړه دمځکي دجاذبي خلاف لورته هم وي؟ هم

ځواب: دهغو وریدونو لپاره چي وینه دپښو څخه زړه ته پکښي لیږدول کيږي الله جلله داسي دروازي، جوړي کړي چي وینی ته اجازه ورکوي لور لورته ولاړه سي مگر نه پریږدي کښته راتوی سي یا بیا کښته راسي.

۵۳۷ پوښتنه: که چیري په یادو والونو یا دروازو کي ستونزه پیدا سي یا خپل کار په بڼه ډول سرته ونه سي رسواي، څه پیښیږي؟

ځواب: پروریدونو فشار ډېریږي، وینه نسجونو ته نفوذ کوي او دپښو د پارسوب واریس ناروغی لامل کیږي.

۵۳۸ پوښتنه: دويڼي سره کرويات، ذرات څنکه حجرې دي؟

خواب: دويڼي سره ذرات ياکرويات داسي حجره ده چې دايروي بڼه لري مگر دکوچنيو رگونوڅخه دتيريدوپه حال کې ځانته بيلابيلي بڼي غوره کوي، دياډو ذراتو خواوي نازکي او قطر يې ۷ مايکرو متره کيږي، که ملي متر پر زرو برخو وويشو يوه برخه يې دمايکرو متر سره سمون لري مگر دياډو زرو ضخامت، پنډوالي د دوو مايکرو مترو څخه ډېر نه دي، دوه مايکرو متره دملي متر دزرو برخو څخه دوه برخي دي.

۵۳۹ پوښتنه: دانسان په بدن کې څومره دويڼي سره ذرات شتون لري؟

خواب: دياډو ذراتو تخميني شمير د پنځه تريليونو په شاوخوا کې دي، يانې ۲۵ زره؛ زره ميليونه.

۵۴۰ پوښتنه: دويڼي په هر ملي متر مکعب ساحه کې څومره سره کرويات شتون لري؟

خواب: پنځه ميليونه سره ذرات شتون پکښې لري.

۵۴۱ پوښتنه: دانسان په بدن کې څومره دويڼي سپين کرويات شتون لري؟

خواب: پنځو پښت زره ميليونه سپين کرويات شتون لري.

۵۴۲ پوښتنه: دهيوپوښتيز نخاميه ياملکه غده راته راوپيژنه؟

خواب: په مغز کې نيم گرام وزن لرونکي غده شتون لري چې ډېرې اړينې دندې سرته رسوي،

ياده غده د ۵۰ زره عصبي مزو سره مېنډي، وصل ده.

۳ ۴ ۵ پوښتنه: د يادې غدې د يو هورمون په اړه راته ووايست؟

ځواب: د ودې هورمون؛ جي آر يا گروت دئ، ياد هورمون چي خپله هم ۱۸۸ ساتونکو تي زبونو څخه جوړ سوې دئ، ملکه غده يې ترشح کوي، دانسان په هر ليتر وينه کي بايد لس مايکروگرام دگروت هورمون شتون ولري که ددې څخه يې اندازه کمه سي دانسان قد، تنه به کوچنۍ سي، يانې په دواړو فيزم به اخته سي، که د ياد هورمون اندازه د ټاکلي اندازې څخه زياته سي دانسان قد به د اندزې څخه زيات غټ سي لکه دنړۍ په کچه د لوی قد لرونکي انسانان په طبي ژبه ياد حالت ته اکرومي کالي وايي.

۴ ۴ ۵ پوښتنه: د پرولاکتين يا لاکتوژن هورمون څه دنده سرته رسوي؟

ځواب: د پرولاکتين يا لاکتوژن هغه هورمون دئ چي د شيدو د ترشح سره مرسته کوي.

۵ ۴ ۵ پوښتنه: د فوق الكلليه غدې د هورمونونو د کورتيکوتروپين دنده څشي ده؟

ځواب: د فوق الكلليه غدې د هورمونونو د ترشح سره سم د زړه در بیدل دوه برابره کيږي، سږي خپل چار گړندی کوي، رگونه تحريکوي ترڅو وينه په بڼه ډول عضلوته ورسوي او ځيگر، ايښي ته لارښوونه کوي ترڅو د قندونو آزادیده پېر کړي، دا ټولې کړنې د هيپوفيز غدې په لارښوونه سرته رسيږي.

ننگونکي پوښتنې

او ځوابونه

٤٦ ٥ پوښتنه: په معده کې څومره هضمي غدې مرغړې شتون لري؟

ځواب: په معده کې ٣٥ میلیونه هضمي غدې چې په هر سانتي متر مربع کې په منځني ډول ٨٠٠ غدې کيږي شتون لري، دغه غدې انزایمونه او دمعدې تېزاب، هایدرو کلریک اسید دترشح کوي چې ټول خواړه حتا کلکي غوښې لا هم تجزیه کوي.

٤٧ ٥ پوښتنه: د ویتامین بي ١٢ جذب په کلمو کې درکومه صورت نه

نیسي؟ ځواب: حیرانونکي خبره خوداده چې یاد ویتامین بیله د یوه ملګري دمرستي او ملتیا په یوازي ځان نه سي کولی په کلمو کې جذب او اینه کې ذخیره سي، دیاد ویتامین دغه ګران ملګری ګلیکو پروتین دی چې خورا کوچنی دی او اتومي وزن لري؟

٤٨ ٥ پوښتنه: په اینه کې د بي ١٢ ویتامین ذخیرڅومره ده؟

ځواب: پنځه ملي ګرامه ده چې دانسان لپاره پنځه کاله بسنه کوي، ځکه یو انسان په کال کې یو ملي ګرام یاد ویتامین کاروي.

٤٩ ٥ پوښتنه: موږ هره ورځ څومره د بي ١٢ ویتامین ته اړتیا لرو؟

ځواب: موږ هرورځ د درو څخه در پنځو میکروګرامه پوري یاد ویتامین ته اړتیا لرو، یو میکروګرام دمیلی ګرام یو میلیونم برخه کيږي.

٥٠ ٥ پوښتنه: د ویتامین بي دولس کمښت دکومو نارغیواو ستونزو لامل

کيږي؟ ځواب: د انیمیا، د ویني لږیدا، د ژبي د التهاب، دخوړو په تیرولو کې ستونزې، د فعالیت لږیدل، د بدن دکهالی <

ننگونکي پوښتنې

او ځوابونه

اوسوستی، ډنگریدو، ژورخفگان، دپښو مراوي کیدل، دبدن لړزیدلو، سردردی، فشارتیتیدلو، نفس تنگی اونورو ناروغيو اوستونزو لامل کيږي.

۵۵۱ پوښتنه: د گوناډوتروپین هورمون دندڅشي ده؟

ځواب: ملیکه غده گوناډوتروپین آل ایچ او ایف ایس ایچ هورمونونه

دهیپوتلاموس څخه جی ای آر ایچ هورمون په مرسته افرازوي، چي دنارینه اوبنځینه پر جنسي هورمونونو باندي اغیزه لري، یاني محرک یی دي < ۵۵۲ پوښتنه انتي ډیورتيک هورمون دنده څشي ده؟

ځواب: ملیکه غده یوبل هورمونه چي انتي ډیورتيک ای ډي ایچ یا دبدن څخه دمایعاتو دضایع مخه نیوونکی دی، یاني یاد هورمون په بدن کي د اوبو توازن ساتي اونه پریږدي چي دبدن څخه زیاتي اوبه ضایع سي، یاد هورمون دپښتورگو پر راتولونکو پپونو اغیزه کوي او په بدن کي داوبو دزیاتوالي لامل کيږي؛ که یاد هورمون ترشح نه سي یا کم سي دانسان ژوند به په دوړخ بدل سي؛ داسي چي د اوبو دچینی خواکي به ناست وي اوپه اوبو به نه اوبیږي، څښل او بولي کول به یی ورځنی کار سي دیاد هورمون کمښت ته بی مزي شکره وایي چي لویه نښه یی ډېری بولي کول دي.

۵۵۳ پوښتنه: thymus تایموس

یا یوحربي پوهنتون څنگه غده ده؟

ځواب: تاياموس حربي پوهنتون،

تاياموس هغه غده ده چې دپيدايښت دپيل څخه وده کوي، ورسته در دوو کالو نړۍ کيږي.

۵۵۴ پوښتنه: دانسان د بدن دساتونکي يادفاعي پوځ شمېر څومره دی؟

ځواب: يوټريليون او ۲۵ زرو ميلیونو ته رسيږي لري.

۵۵۵ پوښتنه: ماشومان په لومړيو کلونو کي په فطرتي ډول ډېره هڅه کوي ترڅو هرشي چې لاس ته ورځي خولي ته يې واچوي، وي خوري دي کار کي حکمت او راز څشي دی؟

ځواب: ماشوم چې دهیڅ کومې ناروغۍ سره مخ سوی نه دی د ډېرو ناروغیو د رامنځته کونکو سره مخ سي او د ماشوم دفاعي ځواک سپين کروييات او پلاټيليتونه بدن د بنمن عنصرونه وپيژني او دهغوی په اړه ډېر مالومات لاسته راوړي، او په راتلونکي وخت کي دهغوی احتمالي حملې کولو لپاره ځانونه تياره وي، تيارکړي.

۵۵۶ پوښتنه: دتاياموس غده د بريښنايي مايکروسکوپ لاندي څنگه

مالوميري؟

ځواب: دتاياموس غده د بريښنايي مايکروسکوپ لاندي دانار د دانو دپورونو په شان مالوميري چې سپين کروييات، تي سيل ورباندي قطار وي ترڅو ياد اړين درسونه ياد کړي.

ننگونکي پوښتنې

او ځوابونه

۵۵۷ پوښتنه دتایموس په حربي پوهنځي کي دپوځيانو تي سيل روزنه دکوچني څومره وخت دوام کوي؟

ځواب: دپيدايښت څخه پيل او در درو کالو پوري دوام کوي ورسته در هغه هغه زيرک زده کړيالان چي دپاد پوهنځي څخه په بنونمرو فارغه سوي د استادۍ دنده ورته سپارل کيږي ترڅو هغوی راتلونکو نسلونو ته هم دا پوهه ورسوي او نورسپين ذرات دبدن دفاعي پوځيان وروزي.

۵۵۸ پوښتنه: صنوبري غده څنگه هورمون ترشح کوي؟

ځواب: ياده غده داسي هورمون ترشح کوي چي په ټولو ژونديو موجوداتو کي شتون لري، نباتات، حيوانات، حشرات او حتا يو حجروي موجودات کي هم ياد هورمون شتون لري، ډېره جالبه داده چي دا هورمون په ټولو ژونديو موجوداتو کي يو رکم دی، دبيلگي په ډول يوازي په شپه کي ترشح کيږي.

۵۵۹ پوښتنه: پوهانو دپاد هورمون د دندو په اړه څه ويلي دي؟

ځواب: دغه هورمون دانسان دبدن يو دډېرو فعالو عناصرو څخه دی، دبدن سره د ويروسونو او ميکروبون پر وړاندي په مبارزه کي مرسته کوي، همدا ډول دانسان سره مرسته کوي چي رحته بیده سي او بڼه خوبونه وويني، دزړه اورگونو دناروغيو دکمښت لپاره بدن پياوړی کوي، داوردو سفرونو دستريا په لږولو کي مرسته کوي، دعضلاتو پياوړتيا ډېره وي، حتا در دي اندازي پوري چي کولی سو دا هورمون دانسان دسلامتی او دبدن د غړو د دندو دسمون کوونکی په توگه وپيژنو.

٦٠ پوښتنه: پانقرس، لوازالمعده کومې دندې سرته رسوي؟

ځواب: پانقراس لومړۍ دنده دچيکيدې ته ورته موادو ترشح ده ترڅو دخوړو تي زابي، اسيدې ځانگړنه په القلي بدله کړي.

پانقراس دويمه دنده داده چې په اينه او عضلاتو کې ذخيره سوي قندونه، خوږې، گلای کوجن، يا ځيني وخت شحمونه، غوړي چې دگتې وړ نه وي د ذخيره وي حالت څخه را وباسي او دگتې اخيستي لپاره يې په قند؛ خوږې بدل کړي.

پانقراس دغدي دريمه او ترټولو اړينه دنده داده چې پانقراس د بدن دخوږې، شکرې دمصرف، کاروني، کنټرول او سوځيدني لپاره دانسولين، او گلوکاکون په نامه هورمونونه ترشح کوي، کله چې هم ياده غده دانسولينو په ترشح کې سوستي وکړي قند، خوږه، شکره په بولو کې ښکاره کيږي چې ياد حالت د دويم ټايپ ډيابيټ؛ يا شکرې ناروغۍ په نامه ياديږي او که بيا چيري پانقراس غده هيڅ هورمون توليد او ترشح نه کړي دانسان په بدن کې دلومړي ټايپ ډيابيټ يا شکرې ناروغۍ لامل کيږي.

٦١ پوښتنه: دتوري، طحال په اړه راته ووايه؟

ځواب: دتوري پنډوالی يوانج، بر يې دري انچه، اوږدوالی يې پنځه انچه او وزن يې دشلو گرامو څخه ډېر نه دی، ياد غړی په سور رنگ سره رنگول سوی دی، د ډيرو ډېر کوچنيو رگونو په واسطه چې ديوه شريان او وريد سره په اړيکه کې دي دويني دبهيدونکي سيستم سره مېنلول سوی دی، دتوري په دننه کې دکور په شکل پردې شتون لري چې عضلي

ننگونکي پوښتنې

او ځوابونه

يې په برکي نيولي دي، يادې عضلې په مالوم وخت کې راغونجېږي او توري دذخيره سوي، خوندي سوي ويني څخه خالي کوي.

۶۲ پوښتنه: توري د داينې سره يوځای د جنيني ژوند په دوران کې څسې جوړوي؟

ځواب: ساتونکي پوځيان يا سپين کرويات جوړوي.

۶۳ پوښتنه: د سروکروياتو هديره کوم غړي ته وايي؟

ځواب: توري، طحال ته وايي.

۶۴ پوښتنه: آیا توري ته يوه هديره ووايوکه تجزيه کونکي فابريکه؟

ځواب: دا هديره يوه هديره نه ده بلکې يو پيچلي کار خانه ده چې د سروکروياتو دمرو څخه د سروکرويات بياجوړونکي اومه مواد جوړوي او د هډوکو مغز ته يې استوي ترڅو نوي سره کرويات تري جوړ کړي، دهمدي مرو حجرات څخه هيمو گلوبين جلا کوي اينې ته يې استوي ترڅو په اينه کې تري صفرا، زرغوني اوبه جوړي سي او دکوچنيو کلمو جيجنيوم برخې ته توی سي او دغورو خوړو په هضم کې مرسته وکړي.

۶۵ پوښتنه آیا توري سره کرويات جوړوي؟

ځواب: هو توري يوزي هغه وخت دوينې سره کرويات جوړوي کله چې د هډوکو په مغز کې د سرو کروياتو دجوړيدا چار ودرېږي يا وځنډېږي.

پوښته دشيډو لارې کهکشان تيزوالی په ساعت کې څو کيلومتره دی؟

ځواب ۹۵۰۰۰ زره کيلومتره.

او ځوابونه

نگونکي پوښتنې

۵۶۶ پوښتنه: په هر ملي لیټر یا سي سي کي څومره سپين کروييات شتون لري؟

ځواب: په هر ملي لیټر یا سي سي کي در نهو زرو پوري سپين کروييات شتون لري.

۵۶۷ پوښتنه: سپين کروييات دڅو ډلگيوڅخه جوړ دي؟

ځواب: ياد پوځ د درو ډلو څخه جوړ دی د مالوماتو، خبرنو راتولونکي، وسله جوړونکي او د دوښمن سره مخامخ جگړه کوونکي ډلگۍ.

۵۶۸ پوښتنه: زموډ بدن څخه څومره شمېر پوځيان ساتنه کوي؟

ځواب: د بدن دفاعي سيستم پنځوويشت زره ميليونه د سپينو ذراتو او د ديؤ ټريليو پلاټيليت پوځيانو لرونکی دی.

۵۶۹ پوښتنه: پلاټيليتونه، دموي صفيحات څه شي دي؟

ځواب: پلاټيليتون، ډيسک ته ورته، غيرمنظم او بيضوي شکله جوړښتونه دي چي قطري د ۳ يا ۴ مايکرو متروته رسيري، دنارملي اندازي څخه ډېرښت او کمښت يي دواړه دناروغی لامل کيري.

۵۷۰ پوښتنه: چيري ياد لامبو وهونکي ذرات پلاټيليت نه وي څه به وسي؟

ځواب: دانسان ټوله وينه به ديؤه کوچني ټپ څخه توی سي، هرکله چي دانسان په بدن کي زخم جوړ سي ياد ذرات يي خوا ته ورځي پر هغه

ننگونکي پوښتنې

او ځوابونه

غورږيزي او دتپ مخ پوښنوي؛ په همدې ډول دويني خټه کيدل منځته راځي.

۵۷۱ پوښتنه: دويني دخټه کيدو چاره دويني دکومي مادي مسؤليت دئ؟

ځواب: دپلازما ديوه پروټين فيبرينوژين مسؤليت دئ.

۵۷۲ پوښتنه: دويني پلازما څشي ده؟

ځواب: دويني پلازما دويني دمايع برخي څخه عبارت ده چي دويني ۹۲ سلنه حجم جوړوي، دپلازما سلنه ۵۵ اوبه جوړوي اوپاته برخه يې جامد مواد دي چي؛ پرتينونه، مالکي او عضوي مرکبات پکښي شامل دي،

دپلازما البومين پروټين دويني ازموتیک فشار ساتي، گلوبولين يې دهورمونو دليرد دنده لري او فيبرينوژين دويني دخټه کيدو مسؤله دئ.

۵۷۳ پوښتنه: په نارو کي کوم معدني موادشتون شتون لري؟

ځواب: سوډيم، پوتاشم، کلسيم، مگنيزيم، فسفات، بيکاربنات، پروټين، بوري او همدارنگه د زهر و ضد ماده او انزايمونو دنارو جوړونکي مادي دي

۵۷۴ پوښتنه: نارودندي تشریح کړئ؟

ځواب: دخولي مرطوب، لنده ساتل، دهضم په عمليه کي مرسته کول، انسان ته دخبرو کولو دورتيا ورکول، دخوړو څخه دخولي پاکوالي، دسختو موادو نرم کول، خوړو ته مناسب اندازه تودوخه ورکول، ليزوزيم او لاکتومزين شتون چي دمیکروبو او زهر ضد مادي دي.

۵۷۵ پوښتنه: زامه دخو عضلوه مرسته حرکت او خوځښت کوي؟

ځواب: شپږ عضلي لاندي خواته په خوځښت راوستلو، شپږ عضلي يې لوړ لورته په حرکت راوستلو، دوي عضلي يې چپه او راسته اړخه ته په خوځښت ورکولو او څلور عضلي يې ومخ او شاته په خوځښت راوستلو کي داخلي دي، مرسته کوي.

۵۷۶ پوښتنه: انسان تخمين هرورخ څوځله غذا ژويي؟

ځواب: انسان هرورخ ۲۴۰۰ ځله غذا ژويي او تيروي يې، همدارنگه د خوړو د تيروولو سيستم، گډکاري هم ډېر دقيق دي.

۵۷۷ پوښتنه: دخوړو د تيروولو چار دڅشي په مرسته سرته رسيري؟

ځواب: هرورخ د اوبو او خوړو د تيروولو چار دجممي اوم، نهم، يولسم او دولسم عصبو په مرسته چي ټول دمغز دريښي څخه تيريږي په پوره دقت او ښه ډول سرته رسيري.

۵۷۸ پوښتنه: مري څومره اوږده ده؟

ځواب: مري چي د ۲۵ څخه در ۳۰ سانتي متره اوږده ده.

۵۷۹ پوښتنه: آيا کلمي درد حس کولی سي؟

ځواب: نه کلمي درد نه حس کوي بلکي دهغوي په پوښ زرينه غشاء کي د درد حسي عصب شتون لري ۵۸۰

پوښتنه که سپوږمي دمخکي څخه يوڅه ډېره ليري سي څه به پيښ سي؟

او ځوابونه

ننگونکي پوښتنې

ځواب نوري سياري به يې خپل ځانته را وکارې، دمخکې وضعي حرکت، پر ځان راڅرخيدنه به تيزه سي ورځ او شپه به د ۲۴ ساعته پرځای ۴ ساعته ته را لنډه سي.

۵۸۱ پوښتنه آیا داسې کبان شتون لري چې دژوند ډېره برخه يې په محاجرت کې تيريزي؟

ځواب: هو دسالمن په نامه کبان شتون لري چې دامريکا دسيندونو په سرچينو کې زيرې داطلس سمندر پای ته رسيزي دفرانسي سواحلوته ځي او ورسته بيرته خپل دپيدايښت ځای ته راستنيزي.

۵۸۲ پوښتنه: که دسبرو هوايي کڅوري وغورو څومره ځای نېسي؟

ځواب: ۲۰۰ متره مکعبه متره ځای به ونېسي.

۵۸۳ پوښتنه د کلمو دزريني غشا دنده څشي ده؟

ځواب: دکلمو نرموالي، پستوالي، اراموالي، دمیکروبونو په وخت کې دمیکروب ضد مایع جوړول، ددفاعي سیستم دمرکزونو شتون د درد حس کول.

پوښتنه: موږ خپل پر بدن څومره دهوا فشار، اتموسفير ليردوو؟

ځواب: موږ دخپل ځان سره دلسو څخه درشلو تنو پوري دهوا فشار ليردوو

*****

۵۸۴ پوښتنه: په قرآن کریم کې هغه کوم شئ دی چې هم درواغو، هم د ثبوت او هم د علاج، لپاره ذکر سوئ دی؟
خواب: د یوسف علیه السلام کمیس.

۵۸۵ پوښتنه: هغه کوم صحابي وو چې رسول الله صلی الله علیه وسلم ورته د مکې د فتحې پر مهال د کعبې کیلي ورکړي وه؟
خواب: عثمان بن طلحه رضي الله عنه .

۵۸۶ پوښتنه د هغه صحابو نومونه څه وه چې پرښتو به یې د سورت البقرې تلاوت اورېدئ؟
خواب: اسید بن حضیر رضي الله عنه او ثابت بن قیس.

۵۸۷ پوښتنه: هغه پنځه څوک دي چې پر محکې یې ژوند کړئ خو د مور له رحم څخه نه دي پیدا سوي؟

خواب: ادم علیه السلام او بي بي حوا د ابراهیم علیه السلام پسه د موسی علیه السلام امساء، لکړه د صالح علیه السلام او بنه.

۵۸۸ پوښتنه: هغه کوم شخص وو چې د نړۍ شپږمه برخه نفوس یې وژلي وو؟

خواب: قابل د ادم علیه السلام زوی وو.

او ځوابونه

ننگونکي پوښتنې

۵۸۹ پوښتنه: هغه کوم غیر اسلامي قانون دی چې په اسلامي او غیر اسلامي هیوادو کې پلي کېږي؟
ځواب: هغه ترافیکي قوانین دي.

۵۹۰ پوښتنه: دا څوک دي چې پلرونه یې سته خو مړه کېږي او چې پلار یې نسته ژوندی دی؟
ځواب: عیسی علیه السلام.

۵۹۱ پوښتنه: په نړۍ کې د کوم دکار دعوت کولو ته خلک زیات رابلل کېږي؟
ځواب: لمونځ.

۵۹۲ پوښتنه: د اونی دهغو پنځو ورځونو مونه واخلئ چې پرته له دې چې په شنبه، یکشنبې، دو شنبه، سه شنبه، چهار شنبه، پنجشنبه او جمعه ذکر کړئ؟ یا اول دویم دریم څلورم پنځم شپږم.
نوبت او په پښتو کې په روز مړه ډول یادېږي هم.

ځواب: نن ورځ سبا ورځ بل سبا ورځ پرون ورځ ابل پرون یا ورمه ورځ.

۵۹۳ پوښتنه: باچا ته درې کسان راغلل یو ورته وویل چې لور دي غواړم بل ورته وویل چې ږیره دي کمومه بل ورته وویل چې دباغ ونې دي وهم باچا دريو واريو ته داسې کوم یو ځواب ورکړ چې د دريو واريو پوښتنې پرې ځواب سوې؟ ځواب: وږه ده.

او ځوابونه

ننگونکي پوښتنې

۵۹۴ پوښتنه: هغه کوم شئ دئ چې د استعمال په وخت ایسته، ليري

غورځول کيږي؟

ځواب: د ماهيانو جال.

۵۹۵ پوښتنه: پښې يې پرځمکه دي او سر يې د ستورو له پاسه دئ دابه

څشي وي؟

ځواب: د لوا قومندان.

۵۹۶ پوښتنه: هغه څشي دئ چې غاړه لري سر نه لري جسم لري پښې

نلري؟

ځواب: کميس دئ.

۵۹۷ پوښتنه: هغه کوم شئ دئ چې کله مات سي قيمت يې لوړيږي؟

ځواب: هگۍ ده.

۵۹۸ پوښتنه: کومې پوښتنې ته په هو ځواب نه سي ورکولای؟

ځواب: تر اوسه بیده يې.

۵۹۹ پوښتنه: هغه څه شئ دئ چې دوه سکه ورونه يې له سفر راسي

پنځه سکه خویندي يې ستري مسي ته ورځي؟

ځواب: پوزه اولاسونه.

او خوابونه

ننگونکي پوښتنې

٦٠٠ پوښتنه: هغه خشى ده چې په خپله زياتېږي او کميږي؟

خواب: مياشت.

٦٠١ پوښتنه: هغه کوم شى دى د لمس کولو پر وخت چيغې وهي؟

خواب: د دروازي ارنګ، زنگ.

٦٠٢ پوښتنه: هغه کومه ودانۍ ده چې زياتي کيسي لري؟

خواب: کتابتون، کتابخانه.

٦٠٣ پوښتنه: هغه کومه بڼه ده چې هر وخت د خپل خاوند په حای

باندي پوهيږي چې چيري دى؟

خواب: کونډه

٥٠٤ پوښتنه: هغه کوم شى دى چې د ننه وريښتان او بهر غوښه لري؟

خواب: پره.

٦٠٥ پوښتنه: هغه څه شى دى چې پيل او پای نلري؟

خواب: حلقة، ارغړى.

او خوابونه

ننگونکي پوښتنې

٦٠٦ پوښتنه: هغه څسې دئ چې ځي او بېرته نه راځي؟

ځواب: لوگي، دود.

٦٠٧ پوښتنه: په لغاتونو کې کوم کلیمه تل غلطه لیکل کېږي؟

ځواب: په غلطه توگه.

٦٠٨ پوښتنه: هغه کومه پوښتنه ده چې ځواب یې هر وخت توپیر لري؟

ځواب: څو بجې دي.

٦٠٩ پوښتنه: هغه څسې دئ چې غریب یې لري او شتمن ورته اړتیا لري

خو که یې وځوري مړ به سي؟

ځواب: لوړه .

هغه سرچيني ڇي په دې كتاب كې ؛ته ورڅخه اخيستل ۍ وي ده!

۱ (په كايناتو كې دقرآن كريم علمي معجزې) كتاب

۲ (دانسان په بدن كې دقرآن كريم علمي معجزې) كتاب.ديادولو ورده ڇي ياددوه كتابونه ډاكټر محمد راتب نابلسي صاحب ليكلي او امام محمود حميدزي دزياتونو سره ژباړلي او خپاره كړي دي.

ديادو كتابونو ما خذونه د ۵۰۰ څخه ډير دي.

۳ بيلابيلي انټرنيتي سرچيني ڇي يادونه يې اړينه نه بولم.

۴ دكتاب دپاي ۲۶ پوښتني داغلي کوچي ملغلري (نسيمه سحر) فيسبوک پاني څخه را اخيستل سوي دي.

۵ او دكتاب د طبي برخي په پوښتنو كې ۱۱ پوښتني د ډاكټر محمد د فيسبوک پاني څخه را اخيستل سوي دي.

ننگونکي پوښتنې او ځوابونه

طبي ، ساينسي ، جغرافيايي ، ټولنيز او ذهني

ژباړه اوراټولونه: محمود حميدزی

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**